

Передплата і пересилання:
поштамт Ulm, Donau
Виходить двічі на тиждень:
у середу і суботу.

Дозволені: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Гроші пересилати: Bankkonto
Nr. 01714 Bayerische Hypotheken-
und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.
Ціна на місяць з поштовими
витратами 8НМ. Часопис висилає-
ться після одержання грошей.

Українські Вісті

Verlags- und Versand-
postamt: ULM (Donau)
Erscheint zweimal wöchentlich:
Mittwoch und Samstag
Lizenz: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Zahlungen:
Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypo-
theken- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm
Bezugspreis: Durch Postbezug im
Monat RM 8,- ausschl. Zustellgebühr.
Das Abonnement ist im voraus zahlbar.

Середа, 14 січня, 1948 р. — Число 5 (157) Рік IV

Mittwoch, 14. Januar 1948 — Nr. 5 (157) Jahrgang 4

Ще про загадкового пацієнта

МОСКВА (ДПД-Ройтер) 6 січня. Професор Бервен, зупинившись у московському готелі „Метрополь“, заявив кореспондентові агенції Ройтер, що в п'ятницю він одержав телеграму, підписану чотирма советськими колегами фаху, в якій його запрошено лікувати одного пацієнта, хворого на рак. Неприятлива погода затримала в Гельсінках подорож літаком і тому далі він вирушив залізницею. За словами професора, він має намір пробути в Москві декілька днів. Він відвідає місцеві лікарні і також розмовлятиме з провідними лікарями. Професор Бервен виступив проти всіляких чуток.

МОСКВА (РШГ). 11 січня. Відомий шведський лікар проф. Бервен сьогодні заявив, що його перебування в Москві не має нічого спільного з особою Сталіна. Він досліджував цілком іншого пацієнта. Про це він висловиться, повернувшись до Стокгольму. Завтра проф. Бервен виїжджає з Советського Союзу.

Розкол чехо-словацьких профспілок?

ПРАГА (ДПД). 8 січня. „Чехо-словацька організація профспілок має двох ворогів: реакцію і тих, які хочуть використовувати профспілки для своїх партійних інтересів“, — констатує тижневик чехо-словацької соціал-демократичної партії „Свет Праге“. Однак некоммуністичні профспілки незадоволені таким станом, — пише орган соціал-демократичної партії, — і шукатимуть шляхів, як вийти з організації профспілок. А після того, мовляв, лише один крок до утворення іншої організації профспілок.

Війська СРСР відведено назад

ТЕГРАН (ДПД-Ройтер). 9 січня. Як заявив у четвер в Теграні іранський генеральний штаб, советські війська, що були сконцентровані на іранському кордоні, відведено назад. За повідомленням штабу, кількість советських військ у прикордонній смузі „значно менша, ніж два місяці тому“.

Мануїльський в Раді Безпек

НЬЮ-ЙОРК (Радіо-ОН). 12 січня. Радіостанція ОН сьогодні повідомила, що на представника УССР в Раді Безпекі призначено Дмитра Мануїльського, а на його заступника — Василя Тарасенка.

Перший президент Румунської Республіки

БУКАРЕШТ (Ндф.) 11 січня. Першим президентом румунської народної республіки призначено проф. д-ра Паргона.

Президія, що складається з п'яти членів, на прохання Ради міністрів скликає засідання парламенту, підписує закони і користується правом помилування.

Професор Паргон є одночасно головою товариства сприяння советсько-румунським взаєминям.

Прапор нової Румунської народної республіки буде блакитно-жовто-червоного кольору (вертикальними смугами). Емблему республіки становитиме трактор і три фабричні димари на тлі сходу сонця. Картина обрамлено снопами пшениці, що зв'язані до купи стрічкою, на якій написано: „Румунська Народна Республіка“.

Щиро дякуємо всім організаціям, установам і окремим особам, що надіслали „Українським Вістям“ новорічні та різдвяні поздоровлення й привітання.

Наслідки Франкфуртської Конференції

ФРАНКФУРТ (НЦ). 12 січня. Ухвали дводенної Франкфуртської конференції військових губернаторів американської й англійської окупаційних зон — генерала Клея і генерал-лейтенанта Робертсона — з міністер-президентами об'єднаних західних зон і представниками Економічної Ради викликали в двозонній позитивні відгуки. Конференція закінчилася 8-го січня по обіді. Наслідки конференції можна коротко сформулювати так: зрікшись політичних реформ, учасники досягли згоди в питанні утворення західно-німецького економічного управління.

Німецьке управління двозонні наділи складатиметься з „Економічної Ради“, число членів якої буде збільшено до

104 осіб (Замість 52-ох, як було досі — Ред.), з так званої „Ради країв“, до якої кожний край надсилатиме 2 представників, і „Ради управління“, що складатиметься з директорів окремих управлінь та одного голови Ради управління, обраного Економічною Радою, т. зв. „верховного директора“. Законодавчі функції належатимуть до компетенції Економічної Ради; „Рада країв“ користуватиметься обмеженим правом вета. „Верховний суд“ з 9 осіб на пропозицію обох військових губернаторів поладжуватиме суперечки між країнами й Економічною Радою. „Союзний банк країв“, що є власністю центральних банків країв, координуватиме як центральна інституція банкову справу обох зон і буде уповноважений вида-

вати нові банкноти. Економічна Рада матиме право подавати свій власний бюджет.

Тоді, як альянті вже зробили перший крок до здійснення франкфуртських рішень — через день після закінчення конференції проголошено переміщення робочих штабів „Bipartite Board“, що досі перебували в Берліні — завданням Економічної Ради буде якомога швидше здійснення своєї реорганізації.

Як повідомив генерал Клей на об'єднаній пресовій конференції, протягом наступних 10 днів окремі пропозиції альянтів буде подано спеціальному німецькому комітетові, що складатиметься з представників Економічної Ради і країв.

Поділ Палестини до 1 жовтня

Перше засідання комісії п'яти — „Пробний похід“ сирійських арабів

ЛЕЙК-САКСЕС (ББС). 11 січня. Комісія п'яти, покликана до життя сесією ОН для здійснення поділу Палестини, 9 січня зібралася на своє перше засідання. На голову обрано чехо-словацького делегата д-ра К. Лісцікого, що раніше був членом спеціальної Палестинської комісії. Комісія ладна зробити все, що тільки від неї залежить, — сказав він. Але ніхто не може, мовляв, сподіватися чуда від „п'яти самітніх пілігримів“. Вирішено запросяти Англію, Жидівську Агенцію та Арабський Верховний комітет допомагати в роботі комісії п'яти і подавати їй потрібні інформації.

В своїй вступній промові генеральний секретар ОН Трігве Лі заявив, що Рада Безпекі з усією рішучістю потурбується про те, щоб поділ Святої Землі здійснити до найпізніше до 1 жовтня ц. р. За словами Трігве Лі комісія має визначити кордони між арабською і жидівською державами, а також містом Єрусалимом, перебравши до своїх рук управління, як тільки Англія залишить свою підмавдатну територію, утворення тимчасових урядів в обох нових державах, контроль над виборами до Законодавчих Зборів і призначення економічної комісії, що повинна під-

готувати економічний союз обох країв. Наприкінці генеральний секретар ОН зазначив, що він не робить собі жадних ілюзій з приводу важкого шляху, що лежить перед комісією.

З Єрусалиму повідомляють, що приблизно 800 озброєних арабів перейшли сирійсько-палестинський кордон і відразу ж обложили два жидівські залюднені пункти. Покликаним на допомогу жидівським військовим частинам, озброєним важкою зброєю, після завзятого бою пощастило відкинути напасників назад, більшість із них була в одностроях сирійської армії. Як виходить з офіційного англійського комунікату, напасники відступили знову на сирійську територію. Другий комунікат повідомляє про те, що англійський верховний комісар у Палестині ген. С. Кеннінгем наказав скласти з приводу нападу рішучий протест сирійському уряду. Арабські кола в Байруті називають напад арабів „пробним походом“. Більші акції заплановано, мовляв, коли англійські війська залишать країну.

В Єрусалимі арабські представники відверто заявили, що їхні збройні сили серед яких також є німці, сконцентровано в північній Па-

лестині та коло Єрусалиму. Наслідком бомбових замахів, вчинених жидами протягом останніх днів, арабський Національний комітет попросив від всіх країн Арабської Ліги „негайної підтримки“. Також жиди звернулися до деяких урядів з проханням допомогти їм у їхній оборонній боротьбі.

ЛЕЙК-САКСЕС (АП). 12 січня. Комісія п'яти умовно вирішила протягом п'яти-шести тижнів відбудувати підготовчі засідання перед тим, як виїхати до Палестини.

„Гітлерів дух поборює сіонізм“

ЛОНДОН. Орган жидівської агенції в Лондоні „Листок новин для Палестини“ передрукує одне повідомлення часопису „Ассаз“, згідно з яким сирійський мільйонер Аріда, власник колишньої яхти Гітлера „Die Grille“, передав останню до послуг арабської армії для оборони Палестини. На бажання власника яхта „найбільшого полководця всіх часів“ буде першим елементом нової арабської флотії для поборювання жидівського імміграційного руху. Як повідомляє жидівський листок, цю вістку надруковано в арабському часописі під наголовком „Гітлерів дух поборює сіонізм“. (За „Вельт ам Абенд“, 10 січня).

Застерігають Београд і Софію

Маневри американської морської флотії на південний захід від грецького побережжя

ВАШІНГТОН (СДП). 11 січня. Дипломатичні представники США дали недвозначно зрозуміти болгарському та югославському урядам, що визнання недавно проголошеного повстанського режиму в Греції суперечило б принципам Карти ОН і означало б відверте порушення пропозицій, поданих недавно сесією ОН. За повідомленням агенції АП з Лондону, англійські дипломати в Београді й Софії теж звернули увагу на те, що визнання уряду Маркоса мало б дуже серйозні наслідки. Далі англійський уряд має намір скласти протест румунському уряду проти діяльності в Румунії однієї організації, що постачає грецьким повстанцям харчові продукти й медикаменти.

З'єднання американської морської флотії, що стаціонує у Середземному морі, провадять тепер маневри в Східній частині Середзем-

ного моря і в Іонійському морі на південний захід від грецького побережжя. До з'єднання належить авіоматка „Мідвей“, тоннажем на 45 000 тонн, три легкі крейсери та кілька винищувачів. У лондонських дипломатичних колах великої ваги надають недавньому повідомленню про перевезення понад 1000 воєнів американської морської флотії для підсилення екіпажів цих морських

одиноць. До такого рішення США вдаються для того, щоб забезпечити грецький уряд від повстанців більшою мірою, ніж це можна зробити завдяки фінансовій допомозі. На думку англійських дипломатів, надсилання воєнів американської морської флотії є традиційною ознакою американської дипломатії, а саме: що Вашингтон вирішив допомогти здійснення своїх намірів.

Опозиція в Куомінтані

ГОНКОН (АП). 3 січня в Гонконі, на конференції ворожо наставлених до центрального уряду членів Куомінтану під головуванням маршала Лі Чай Суна, засновано „демократичну групу Куомінтану“ і „Революційний Комітет“. У ділянці внутрішньої політики вони прагнуть відокремитися від Куомінтану Чан-Кай-Шека, утворити коаліційний уряд і провадити політику Сун-Ят-Сена. В ділянці зовнішньої політики вони вимагають тіснішої дружби з Советським Союзом, проанглійської, але антиамериканської політики. За повідомленням ДПД

маршал Лі Чай Сун, разом з головнокомандувачем 19-ої китайської армії генералом Ліу Я Тзе і керівником організації „Національного добробуту“ Ченом Чоу Чуном уже утворили опозиційний уряд проти Чан-Кай-Шека, мотивуючи це тим, що азійські країни мусять дійти до згоди.

Чи це правда?

ЛОНДОН (АП). 9 січня. Советське посольство в Лондоні назвало в четвер чуток, передані швейцарським часописом про те, нібито

* ПАРИЖ (ББС). 10 січня. 17 представників лівих груп заснували вчора в Франції „рух демократичної соціалістичної єдності“.

* МОСКВА (Радіо-Беромюнстер). 11 січня. Як повідомило московське радіо, генералісімуса Сталіна обрано вчора ввечері одноголосно на голову Московського Союзу, а на його заступника — Молотова.

* ПРАГА (РШГ). 11 січня. Генеральний секретар чехо-словацької комуністичної партії Р. Станський вимагає усунення всіх опозиційних партій і суворої чистки в армії, зокрема звільнення тих офіцерів з вищого командного складу, яких він назвав „агентами західних держав“, що зневажають Советський Союз.

* ПАРИЖ (Радіо-Мюнхен). 10 січня. За повідомленням французького міністерства охорони здоров'я, приріст населення в Франції становив у 1946 р. 700.000 осіб.

* РИМ (Зюдвестфунк). 11 січня. На підставі інформацій з американських неофіційних джерел, один італійський часопис повідомив, що в Італії мають висадитися 4 американські дивізії. Однак з американського боку ці твердження спростовано, як такі, що не відповідають дійсності.

* ЖЕНЕВА (РШГ). 11 січня. Генеральний секретар ОН Трігве Лі прибув вчора літаком із Нью-Йорку до Женеви. Він відвідає Париж, Брно, а також інші європейські столиці і виступить там з приводу місяця 1-го тижня сесії ОН, що, як відомо, ц. р. СР відбудеться в Європі.

* СОФІЯ (ББС). 11 січня. Партія т. зв. болгарського „Вітчизняного фронту“, що становлять собою основу болгарського уряду, опублікувала сьогодні програму боротьби за ревізію мирного договору і допущення Болгарії до ОН. Дружба з Советським Союзом — наріжний камінь зовнішньої політики Болгарії, — говориться в програмі.

* ТОКІО (ГА). 11 січня. 2 советські кораблі евакуювали вчора 800 пасажирів із советського теплохода „Двіна“, що 4 дні тому завдав аварії коло берегів Японії. Евакуація почалася з наступом сутінку у суботу ввечері і закінчилась сьогодні на світанку. Японські й американські судна були весь час наготові до допомоги.

* КОНЦА (РШГ). 11 січня. Балканська комісія ОН прибула вчора до Копнічі і підтвердила, що Албанія систематично підтримувала грецьких повстанців зброєю і амуніцією.

* РИМ (ББС). 11 січня. Завтра всі збирачі податків в Італії розпочинають страйк солідарності з банківськими працівниками, що вже страйкують 11-й день.

* ТИРАНА (ББС). 11 січня. Сьогодні Албанія святкує другу річницю проголошення народної республіки.

* ЛОНДОН (ББС). 11 січня. Англійський міністер зовнішньої торгівлі Вілсон вчора заявив, що в грудні 1947 р. англійський експорт майже на 12% перевищив англійський експорт за грудень 1938 р.

* НЬЮ-ЙОРК (Радіо-Москва). 11 січня. В заяві представникам преси „прогресивні громадяни Америки“ повідомляють про скликання другого партійного з'їзду на 17—18 січня. В ньому візьмуть участь 600 делегатів із 600 відділів партії з 26 штатів. З'їзд підтримає Воллеса і опрацює стратегічні плани утворення третьої партії та обери нових партійних керівників.

генералісімус Сталін помер, „абсурдними“. Представник посольства В. Павлов назвав повідомлення про смерть Сталіна „наклепницькою і нечуваною вигадкою“. Секретар советського посольства М. Свірін сказав: „Я не вірю, що це правда“. Чуток про смерть Сталіна курсували в четвер, також в Анкарі і Стамбулі.

Юр. ДИВНИЧ

ПЕРЕД НОВИМ ЕТАПОМ?**1. „Анекдотика хутора“**

Кінець 1947 року позначився актуалізацією питання нової східно-української еміграції—отих так званих „східняків“.

Чуємо в тій справі багато думок, читаємо чимало різних висловлювань і статей, спостерігаємо різні факти. І, як здебільша і скрізь у нашому житті,—все те—в курйозних комічних або трагікомічних формах.

Люди, на долю яких випало пережити і перебороти найтрудніші, які колинебудь бачив світ, іспити мирного і воєнного часу; люди, які втішили в Європу, оптом були продані Ялтинською угодою і в роздріб депортовані на советську ковбасню; люди, які і сьогодні не мають права назвати свого ім'я і місяця свого народження, ані навіть віри своїх батьків—стоять перед непереможливим судом української громадськості на чужині. А з другого боку—на них дивиться 30 забручанських мільйонів і уповають на них, як на своїх висланців у світ; щоб передали вони цьому світові „SOS“ (прятуйте наші душі) свого народу, кредо і волю його. Здеправовані і до краю зубожені, вони першими покидають осоружне ім таборове життя і ідуть на шахти в Бельгію, в каменоломні і ліси Канади, в джунглі Південної Америки. Творча інтелігентна верхівка цієї маси, що здебільша втратила десятки років у советських концтаборах і в'язницях, не має сьогодні жадних передумов для праці і росту. В українських студентських громадах молоді цієї верстви—до болю нікчемна меншість.

Ви сьогодні не знайдете цих людей біля стерня ташого емігрантського корабля, ані навіть в чолі таборної управи. Але зате ви можете прочитати про них в емігрантській пресі все, що може виплоти фантазія дрібної злосливості і войовничої тупости. Про це частково писав Іван Багряний у своїй статті „Кво вадіс, примітєве?“, а також і Дялюренко в статті про східно-українську еміграцію.

Питання „східняків“ не є такого роду, щоб його можна було сором'язливо прикрити благопристойним фартушком, або захавати, як дулю в кишені, омиваючи його в публічному житті як якийсь скандально-непристойний феномен. Не можна збути його і вербуванням (здебільша морально і духово слабших) людей до старих партій в ролі репрезентативної калінінської борода. Не збути цього питання і такими трюками як псевдовживання „східняків“ фірми, що мало місце на початку діяльності так званої „національної гвардії“.

Це є кардинальне питання нашого політичного життя. Щасливо розв'язати це питання — значить вивести нашу еміграцію з її внутрішньої кризи. Ми далекі від якогось „східняцького“ зазнайства чи „миргородського патріотизму“, скерованого на партикуляцію великого українського народу. В результаті того, що староемігрантські громадсько-політичні середовища вичерпали свої сили в чвертстолітній скитальщині; в результаті того, що старі оунівські і неоунівські партії українського заходу, виконавши свої функції, тупіють на місці в безглуздім взаємопоборюванні; в результаті того, що нове „східне“ поповнення, якому прийшла черга сказати слово, в силу різних причин мовчить і замовчується — в результаті всіх цих причин утворився вакуум, порожнеча, тупик у нашому духовому і політичному житті. Утворилося середовище, до якого нормальній людині ніяк не звик-

численні уряди, армії і гвардії без держави; маршали, генерали і вожді без армій, партії без програм, програми без ідей, ідеї без думок і т. д.

Не диво, що в таких умовах всяка жива ініціатива, а в першу чергу ініціатива східних людей раз-у-раз тенденційно береться під обстріл або спритно шакується з протилежного боку. Коли Українська Вільна Академія Наук, створена в основному людьми сходу, показала за два роки свою справді наукову працездатність, тоді навмисно конкурентно утворюється Наукове Товариство імені Шевченка, яке послідовно ігнорує УВАН, само протендуючи на ролі єдиного наукового центру. Коли люди сходу заініціювали в дружній співпраці з величезною більшістю всіх інших українських письменників літературну організацію МУР, то партії заходу заатакували в найнепристойніший спосіб цю письменницьку соборну національну корпорацию, закидаючи її (схільному в основному) керівництву і окремим літераторам марксизм, безвірництво, комунізм, „пужанство за кордоном“, неуттво і навіть (чи повірите?) шпіонаж.

Коли група східних людей заснувала УРДП, то її дружно заатакували всі гуртом, від початку і до сьогодні цюкуючи як большевицьку агентуру серед нашої еміграції.

Автор цих рядків у одній доповіді мав нещастя сказати пару слів про державно-політичну незрілість галицького проводу в 1918 році. Після цього доповідача потрактували, як не покликаного до таких справ „східняка“ і офіційно вимагали „листової сатисфакції“. А коли на одній урочистій академії один популярний професор розгорнув тезу, що український схід — то дикий степ, стихія, а український захід — то організатор і впорядчик тієї східної стихії, то газети наділили автора такої чудової „сборної синтези“ компліментами і старанно подали на своїх сторінках головний зміст цієї тези.

Як казав покійний Юрій Липа: анекдотика хутора. „Що може бути доброго з Назарету?“ — говорив евангельський садукей, почувши про новину, яка йшла не з їхнього середовища. Скрізь і всюди відчуваеш, що східня людини не має права на власну ініціативу, що вона всюди мусить мати приставленого опікуна — сторонню няньку, якогось „варяга“.

І такий парадокс: всі живуть надією, що саме ця східня людина мусить зробити щось головне, навіть ставлять до неї якісь виключні вимоги, а одночасно хочуть поставити її в ролі служки, або в кращому випадку — в ролі племянного бугая із залізним кільцем у носі. Отакими воведіями виповнюється наше життя...

* * *

З другого боку, треба визнати, що нова східня еміграція сама несе відповідальність за своє пасивно-підраднє становище. Вона мусить знайти в собі власні сили, щоб скинути із своїх плеч тягар страшного досвіду минулих літ. Нас занадто довго і безперестанно давив прес нечуваного напруження могли зразу як слід розправити свої крила в цих проклятих умовах цілковитого ялтинського безправ'я і приреченості. Ми занадто непристосовані до нових умов існування і мусимо напружувати всі сили для вивчення і освоєння чужих відносин. Хоч маємо за

Соціалісти перебирають ініціативу

21 березня відкривається нова конференція соціалістичних партій Західної Європи з приводу Маршалового пляну.

ЛОНДОН (ББС, РШТ). 11 січня. Англійська лейбористська і французька соціалістична партії вирішили запросити 12 інших соціалістичних партій західно-європейських країн для обговорення програми відбудови Європи. Конференція має розпочатись 21 березня н.р. в Лондоні. Запрошено соціалістичні партії таких країн: Австрії, Бельгії, Данії, Німеччини, Греції, Болгарії, Ісландії, Італії, Люксембургу, Норвегії, Швеції і Швейцарії. Це рішення ухвалено на вчорашньому прикінцевому засіданні Головного комітету міжнародного соціалістичного конгресу після того, як було відхилено резолюцію про участь у конференції всіх соціалістичних партій. Представники східно-європейських партій голосували проти. Отож представники соціалістичних партій Західної Європи зібралися потім неофіційно і ухвалили, щоб Англія і Франція перебрали на себе ініціативу скликання такої конференції.

На думку спеціального кореспондента ББС відтепер можна сподіватися, що надалі західні соціалісти спільно боронитимуть Маршалав плян від комуністичних нападів. На недавній соціалістичній конференції в Антверпені про цей плян відверто не згадувано, але зате в червні н.р., коли збереться міжнародній соціалістичній конгрес, соціалісти напевно боронитимуть програму європейської відбудови одностайно. Якою мірою вплине це на співпрацю між східно-європейськими

і західно-європейськими соціалістами, залежатиме від того, чи справді соціалісти Східної Європи збережуть за собою свободу дій.

Вчора, на прикінцевому засіданні міжнародного соціалістичного з'їзду, виступив угорський соціаліст Паер. Він вимагав соціалістичної єдності проти комунізму.

Як відомо, в листопаді Паер утік з Угорщини і аж тепер несподівано з'явився в Лондоні. Протягом 25 років Паер був лідером угорських соціалістів. У серпні 1946 р. під тиском комуністів соціалісти не висунули його кандидатури на виборах до парламенту, але натомість його було обрано як представника партії радикалів.

Трумен закликає до швидких дій

Річний звіт американського президента перед черговою сесією Конгресу—Маршалав плян

ВАШІНГТОН (ЮП). 7 січня. В своєму звіті про ситуацію в США, з нагоди відкриття чергової сесії американського Конгресу, президент Трумен сказав, що американський народ поставив собі за мету нове десятиріччя щасливого розвитку і сприяння світовому миру. Він назвав п'ять головних пунктів, що мають уможливити досягнення цієї мети: 1) забезпечення важливих прав американських громадян; 2) захист дальшого розвитку моці американського народу; 3) збереження

Маршал проти скорочення допомоги

ВАШІНГТОН (НДФ). 9 січня. На засіданні зовнішньо-політичного комітету при сенаті державний секретар Маршал у четвер сказав: якщо республіканці і надалі намагатимуться в Конгресі скреслити американський внесок до Маршало-вого пляну, то вони з однаковим успіхом можуть завалити весь плян. „Недостатня програма означатиме лише непотрібну витрату наших допомогових джерел і не дасть ніяких наслідків“, — пояснив Маршал. Дотеперішній уклад американського життя буквально поставлено на карту: „Дотеперішнє одноразове намагання Нового Світу підтримати Старий Світ — ані не певне, ані не легке. Це обрахований ризик. Все, що ми можемо з цього приводу сказати — це те, що є можливість досягти успіху і що ми віримо в такі можливості, якщо не втратимо волі до успіху“.

і використання природних джерел добробуту так, щоб вони ще більшою мірою, ніж досі, сприяли поліпшенню народного добробуту; 4) підвищення життєвого стандарту шляхом зміцнення економічної системи і ширшого розподілу виробничого добра серед населення та 5) відновлення загального світового миру на принципах свободи, справедливості і рівності всіх народів земної кулі.

З приводу Маршало-вого пляну, що його Трумен назвав найбільшим стимулом економічної відбудови світу, президент між іншим сказав дослівно: „Я закликаю Конгрес у цій життєво-важливій справі нашої зовнішньої політики діяти швидко. Це вирішальний внесок до світового миру“. Зупинившись на внутрішній ситуації США, Трумен сказав, що протягом наступних років треба буде вкласти в американську промисловість щонайменше 50 мільярдів дол., щоб поліпшити виробничі можливості. Вільна конкуренція—це, мовляв, ключ до промислового розвитку, до повної продуктивності і повного з авантаження, справедливих цін і підвищення життєвого стандарту. Кинувши ретроспективний погляд на останні десять років, Трумен сказав, що він має на думці щось на зразок десятилітнього пляну для США. Проблема поборо-вання інфляції треба вирішити ще до того, доки вона стане загрозою у взаєминах між робітниками. Небезпека економічної депресії також існує.

У вівторок голова Палати депутатів Чарлз Ітен офіційно подав законопроект допомоги Європі (Маршалав плян). Проєкт, змінений на пропозицію голови сенату А. Ванденберга, президента Трумена, а також державного секретаря Маршала, не згадує про заплановану на 4 роки загальну суму 17 мільярдів доларів, а говорить лише про вимогу 6,8 млрд. доларів на перші 15 місяців. Як гадає Ванденберг, це полегшить схвалення вищезгаданої суми.

Лондон переглядає зовнішню політику

ЛОНДОН (ЮП). 9 січня. На останньому засіданні міністер закордонних справ Бенвін запропонував кабінетові плян майбутньої зовнішньої політики Англії, яка після недавньої антикомуністичної промови прем'єр-міністра Едлі виходить з того, що „співпраця великих чотирьох стала важкою або цілком неможливою“. В урядових колах припускають, що до нових засад англійської зовнішньої політики належатиме ще тісніша співпраця з США в Західній Німеччині, Греції і щодо Японії.

З НОВИМ РОКОМ!

В імені Злученого Українського Американського Допомогового Комітету й Українського Канадського Допомогового фонду — від Делегатури на Західну Європу бажаю Проводам і Співробітникам

ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ, УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І УСТАНОВ, УКРАЇНСЬКИХ ТАБОРІВ та ВСІМ УКРАЇНЦЯМ, що живуть тут на еміграції, всього добра, кріпкого здоров'я, успіхів у праці та головні якнайскорішого здійснення намірів — захити знову вільним життям при конструктивній праці для побудови нової екаістенції.

З свого боку буду докладати усіх зусиль в тому напрямі, щоб у новому році довести до остаточного й корисного вирішення питання дальшої долі українських біженців.

У тому наміренні поздоровляю Всіх словами

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

РОМАН І. СМУК

У чому загадка советської грошової реформи?

Грошова реформа в ССРСР, проведена протягом одного тижня (від 16 до 22 грудня) здивувала весь світ, зокрема фінансистів і політиків, які по-різному розв'язують цю карко-і головоломну загадку. Це справді трикутний номер Сталіна, значення якого з теоретичного боку, — а саме з цього боку до нього заходять фінансисти підходять, — важко зрозуміти і виправдати. Адже ж, за однією з головних господарських тез Сталіна, „кризи, безробіття, моно-партійність, злидні широкі мас — це невиліковні хвороби капіталізму. Наш суспільний лад (советський — В.В.) не знає тих хвороб, бо влада в наших руках, в руках працюючої класи, бо ми ведемо планове господарство, бо ми планово нагромаджуємо допоміжні засоби і їх правильно розподілюємо між окремими ділянками народного господарства. Ми вільні від невиліковних хвороб капіталізму. Цим ми відрізняємося від капіталізму, в цьому наша вирішальна перевага перед капіталізмом“. (Сталін: „Питання ленінізму“).

Чи справді це так, чи може грошова реформа, яка є фінансовим еквівалентом всієї советської політики, зраджує всю трухлявість фасаду основ, що про неї так „красиво“ й велеречно говорив Молотов на святкуванні 30-річчя советської влади?

Скоріше тут роблять вигляд перед широким світом, що нічого не сталося. Мовляв, у вас, в капіталістичних країнах, господарська криза, а ССРСР — єдиний шасливий острів, що не спотикаючись, іде невпинно вперед...

За час другої світової війни советське планове господарство, як і господарство багатьох капіталістичних країн світу, зазнало майже однакових сильних струсів і лише під впливом сильно-діючих американських матеріальних і фінансових ін'єкцій (Совети одержали за час війни різних матеріалів і сировини від США на 11,5 мільярдів дол.) поволі почало приходити до пам'яті і творити свої нові промислові осередки за Уралом.

У цей час стахановщина та взагалі ударництво на індустриальних підприємствах і в сільському господарстві досягли нечуванних меж. Сталін шедрою рукою виплачував премії ударникам і стахановцям десятками й сотками тисяч рублів, щоб тільки „мобілізувати й організувати“ творчо-виробничу піднесення трудящих мас. А друкарські вартості Ленінградського монетного двору працювали вдень і вночі, випускаючи нові мільйони советських рублів на різні військові і виробничі потреби.

Отже, війна, воєнні потреби породили в середині ССРСР нових советських „мільйонерів“, людей різного стану, фаху, які мали грошей повні скрині, мішки, або в лішому разі на біжучих рахунках (до речі, ошадних кас в ССРСР бояться, бо НКВД і туди заглядає). З другого боку, червоноарміїці також повертались з фронту не з порожніми руками, а з різною валютою, яку обмінювали на советську.

Але певно одне: за рублями зупинки не було, їх випущено багато, мабуть, більше, ніж треба. Чого, чого, — каже росіянин, — а рублів у нас хвастає“. Проте, советський рубель був неотоварений, не мав реальної вартості, за нього важко було щось купити. Дорожнеча росла, спекуляція ширилась і, власне, під час війни на селі можна було лише обмінити якусь річ на хліб, сало чи крупу. Люди мали гроші, а їсти нічого було.

Ми не беремо на увагу люксових магазинів у Москві, Ленінграді, Харкові, де 1 клтр. ковбаси

коштував 300-400 руб., цукру — 250 р. і т.д., бо це не всякому було доступне. Не беремо також під розгляд закритих магазинів для партійного і советського активу, де все за дешеві гроші можна було набути. Цим користувалась і користується лише советська „пшляхта“, а пересічний громадянин до них доступу не мав. Такі закриті харчові магазини були організовані і на підприємствах, звідкіль видавались премії для стахановців і ударників, для технічного персоналу.

Додамо до цього, що советська державна торгівля і „удержавлена“ кооперація, яка, здавалось, повинна була забезпечувати товарами робітництво і селянство, навіть в найкращі роки не давала для них більше 30-40% товарів, тобто робітник, пересічний службовець мусів на 60-70% потрібних йому харчів і одягу купувати на „товкучках“ за спекулятивними цінами, з якими Совети майже ніякої війни не провадили.

Отже, відсутність товарів першої потреби на ринку, нестача їх в державній торгівлі, породжувала спекуляцію (а вона й раніш була в ССРСР), яку Совети де факто толерували. Після того, коли ССРСР отаборився в державах-сателітах, коли советський громадянин, запасшись „командировками“, може вільно роз'їздити від Владивостоку до Відня чи Београду, „мішочництво“ стало інтернаціональним явищем, специфічним родом міжнародної советської торгівлі.

Війна ясно показала, що советське планове господарство залишилось лише в партійній програмі, у виробничих промислах, пропаганді, в п'ятиріччі. Різниця одна: коли, скажімо, французький чи італійський робітник чи службовець може домагатись підвищення йому пенсії чи місячної плати, в крайньому разі оголошує страйк, і насправді декого реального досягає, то цього зробити советський робітник чи

службовець не сміє і не може. Він терпить, голодує, ходить обірваний, напівбосий і мовчки на все погоджується.

Перше, що треба констатувати як незаперечний факт, що — всупереч красивим словам Сталіна — советське планове господарство під час і після перших років по війні виявило всі хоробливі, кризові фактори, властиві капіталістичному господарству, а саме: надмірність грошей в обігу, попит на товари не покривається пропозицією, спекуляція і чорна біржа, зниження видаєності праці.

„Пляново“ обезціненні рубель

Советську грошову реформу, чи як там її називають, плянову переоцінку рубля, треба розглядати з двох боків, а саме з внутрішнього — державного — і зовнішнього.

У постанові про грошову реформу сказано: грошова реформа і ліквідація нормування харчів і промислових виробів є заходом, що, безумовно поліпшить життєвий рівень всього населення і зміцнить господарську міць ССРСР“. Для кращого зрозуміння дальших наших міркувань нагадаємо, що рублі в обігу переоцінюються 10:1, тобто за 10 старих рублів одержують 1 новий. Переоцінка при вкладах в ошадних касах і банках менше дошкульна і розподілена на класи: вклади до 3000 руб. обмінюються на нові рублі до 10.000 так: перші 3000 руб. за паритетом, а далі 7000 руб. у відношенні 3:2; понад 10.000 руб. переоцінюються до 10.000, як сказано вище, а далі в відношенні 2:1. Усі державні позики акумулюються в відношенні 3:1, за винятком позики 1947 р. Куди вигідніше обмінюються вклади кооперативів, колгоспів і всяких колективних товариств і підприємств, а саме за 5 старих руб. одержують 4 нових рублі. Заробітні суми і селянські заощадження не підлягають переоцінці. Усі тарифи оплати

залишаються і оплачуються новими рублями (напр., за помешкання, світло, воду, залізницю, трамвай). Не переоцінюються всі закордонні забор'язання.

Виглядає так, що назовні і для сторонніх очей соціального принципу дотримано, соціально слабші елементи втрачають від такої реформи менше, а багатші більше. Невідомо, як обмінюють свої гроші державні підприємства, очевидно, так, як кооперативні, колгоспні, щоб держава на цьому не терпіла. Так треба думати.

Друге неясне питання: чи заробітки, ставки оплати залишаються старі, чи відповідно переоцінюються. Останнє ймовірніше. Це в ССРСР робиться просто: переглядаються норми в бік підвищення, а в результаті заробітки зменшуються. Або за простої акордної оплати розцінки зменшуються; скільки хто виробить, стільки має. Знаючи советську заводську практику, нагадаємо, що стахановщина і ударництво служило в руках Советів на те, щоб пересічного робітника і селянина примусити працювати „до сьомого поту“ а в результаті виявляється, що вони норм не виконують. З другого боку, як відомо, грошова реформа мала за мету підвищити купівельну спроможність рубля в середині ССРСР і поза його межами, шляхом спрощення торговельного апарату і, очевидно, зменшення цінонок. Одночасно скасовано нормування карткову систему, тобто запроваджено вільна торгівля ніби за встановленими цінами. Але торгівля в ССРСР провадиться головним чином через державні або кооперативні магазини, що досі не були в стані забезпечити населення потрібними товарами. Але дрібна приватна торгівля і колгоспна, що в житті населення відіграє важливу роль, як правило, не дотримується встановлених цінонок.

Хоч ССРСР одночасно „переглянув“ і визначив нові ціни на багато продуктів (до речі, для міста одні, а для села інші), але ці ціни відносно досить високі: так, черевички коштують 260-280 руб., чоловічий кос-

тюм 430-450 руб., мило — 4 руб., пшарки 25 шт. — 30 руб., хліб — 2,80—3,20 руб. кг, цукор грудковий — 13,50—16, руб. кг, 1 кіло масла — 62-66 руб. і т. д. Ціни на м'ясо, картоплю, овочі, рибу, виво і горілку залишились незмінними, на зерно і борошно зменшено на 12%, а на молоко, яйця і овочі збільшено. І за середнього заробітку 400-450 руб. у місяць робітник не в стані прожити, а тільки існувати надголом.

Отже життєвий рівень советського громадянина за таких умов фінансової реформи і скасування карткової системи, за майже стабільних цін на предмети широкого вжитку, не покращає, бо в системі советського плянового господарства, як би того не хотілось Сталінові, діють ті ж самі фактори, що й у вільному, капіталістичному господарстві — фактори посиленого попиту на товари широкого вжитку і малої їх пропозиції.

З цього для нас ясно, що Совети відчували свою безсилість „пляново“ боротись з грошовою інфляцією і застосували своєрідний спосіб обезцінення рубля, б'ючи советського громадянина в чоло і потягнувши одночасно, чого собі не дозволила згадана капіталістична держава.

Советський рубель — міжнародна валюта?

Якщо в середині ССРСР грошова реформа є лише добре замаскованою експлоатацією населення, то назовні новий переоцінений рубель виступатиме на міжнародних ринках з новими претенсіями — він намагатиметься здобути собі місце загально визнаної валюти. Як відомо, починаючи з 1923 р., советський рубель не котірувався, тобто його ціна на міжнародних біржах була не відома. ССРСР правдив свої закордонні грошові операції в доларах, фунтах, швейцарських франках, шведських кронах і т. д., але тільки не в рублях. Оскільки ССРСР не вступив до міжнародного валютного фонду, до міжнародного банку, він змушений провадити само-

(Далі на 6-й стор.)

В баварському парламенті

У великій, довгій, вузькій і непривільній залі фінансової Президії в Мюнхені при вул. Софії ч. 6 відбуваються засідання баварського парламенту. На кінці залі, на підвищенні, на всю її широчінь тягнеться висока й широка катедра. На середині — голова зборів, зліва його секретарі, справа місця для уряду. Під катедрою столи для стенографів і преси. З лівого боку трибуна для референтів і промовців. Сьогодні передсвяткова сесія і має говорити міністер освіти д-р Гундгаммер у справі персонального складу його міністерства.

Послі шойно збираються. Найсильніша партія ЦСУ (104 мандати) займає праве крило й середину залі. Ліве займає СДП (51 мандат), а ззаду — інші партії (24 мандат). У лавах ЦСУ найбільше селян та духовних, є 2 жінки й кілька евангелістів, в СДП робітники та інтелігенція, а в інших самі інтелігенти. До залі входить д-р Гундгаммер, типовий баварець: висока, кремезна людина, з малою чорною борідкою, живими пронизливими очима, самовпевнений і гордий. Гундгаммер відразу ж оточують його партійні приятелі. Його противника — хвилево помиреного д-ра Міллера, заступника міністер-президента в залі ще нема. За хвилину входить — спокійний, зрівноважений — колишній міністер-президент д-р Гегнер, типовий представник німецького університетського професорства. До нього підходить секретар мюнхенської СДП Франц Маркс і по-

чинає з ним жваву розмову. З'являються і міністер-президент д-р Егард, симпатична та інтелігентна постать. До нього предчується міністер залізниць і щось йому пояснює. І хоч зала вже заповнена, в ній майже зовсім тихо і якийсь сплячий настрій. Інакше це булово колись у віденському парламенті чи у варшавському сеймі. Іще один характеристичний момент. Майже що-другий посол витягає пакуночок і їсть друге снідання.

Починається засідання. Говорить Гундгаммер. Говорить спокійно, плявно, видно відразу: досвідчений, річезий промовець, самовпевнений, бо чує за собою 104 партійників. Змальовує невеселий стан баварського шкільництва. Бракує шкільних зал, шкільних підручників, навчального приладдя і вчительських сил. В народних школах було 19.000 учителів, з того числа 11.000 відпало при денацифікації, а на їх місце треба було взяти втікачів і репатрійованих, не все з відповідними кваліфікаціями. Міністер жадає далі запровадження конфесіональних шкіл, окремих шкіл для хлопців і дівчат, запровадження фізичної кари для учеників, заснування двох нових університетів у Регенсбурзі і Бамберзі та виступає гостро проти преси, радіо і кабаре. Стоїть твердо на баварському становищі, вважаючи Баварію за центр німецької культури, а всі шднесені проти нього закиди характеризує як наклепи. Говорив дві з половиною години. Чимало з послів ЦСУ

після достатнього сніданку спали. Дрімали й деякі з опозиції.

Розпочалася дискусія. Перша більша баталія по розпаді коаліції — ЦСУ і СДП. Першим виступив від ЦСУ д-р Мадерер і полякував д-рові Гундгаммерові за те, що він так відважно, рішучо і ясно висловив усі постулати ЦСУ. Нічого не шкодить, коли в школі хлопчачки діставатимуть трохи поза вуха: ма-тінуть науку для пізнання. До Баварії принесли культуру католицькі місіонери. Прелат Майснер підкреслює, що баварський люд стоїть за д-ра Гундгаммера, бо він докладно знає, чого хоче. Опозиція малює мариво, інквізиції на стіні. Кожен християнин міг би бути соціалістом, якби в Німеччині була така сама партія, як лейбористи в Англії. Посол Гауб твердить, що земельна реформа сильно пошкодить традиції, бо не один старий замок та палата можуть зазнати руйні й знищення. А Баварія була носієм німецької культури.

Виступає опозиція і остерігає перед реакцією, виборює конфесійні школи і виступає проти того, щоб нові університети засновувати тільки там, де є єпископські резиденції. Самому д-рові Гундгаммерові закидає плиткість та поверховість, що мав уже ствердити католицький письменник д-р Лео Байсмантель. Посол Шнайдер (ФДП) протестує проти того, щоб говорити тільки про баварську культуру, адже Гете, Шіллер, Кант не були баварцями. Посол Беріш (СДП) твердить, що вони, соціал-демократи, не виборюють Гундгаммера, що він надто християнський, але що він надто догматичний. Посол д-р Ліннер (ФДП)

рішучо заявляє, що ніхто не думає атакувати релігії, але не треба її мішати з політикою. Посол Бек (СДП) стверджує, що в комісіях СДП прийняла всі видатки на церковні потреби, отже годі говорити про якусь ворожу до церкви політику. Проф. університету в Ерлангені посол д-р Ляфорет (ЦСУ) констатує, що наука стоїть понад народами, расами і людьми. Університетська молодь працює незвичайно сумлінно, але треба їй допомогти. Дякує попередньому міністер-президентові д-рові Гегнерові за його допомогу університетським асистентам і застерігає, що перед заснуванням 4-го нового університету треба допомогти старим, а передусім університетові у Вюрцбурзі. Прелат Майснер (ЦСУ) підкреслює з задоволенням, що дебати про християнство і соціалізм ведуться з великою повагою і треба сподіватися, що незабаром зникне взаємне недовір'я. Д-р Корер (ФДП) протестує проти відокремлення евангелістських дітей в народних школах, бо це нагадує ті нелавні часи, коли відокремлювано жидівських дітей. У залі постає гамір і на знак протесту послі ЦСУ виходять геть. Після їхнього повернення посол Франц Маркс відчитує декларацію СДП із заявою недовір'я до політики д-ра Гундгаммера.

В прикінцевому слові референт д-р Гундгаммер спокійно твердив, що ціла дискусія була тільки боротьбою проти конфесійних шкіл, а всі поодинокі закиди неправдиві і безпідставні.

Шкільний бюджет ухвалено проти голосів СДП і ФДП.

Лев ГАНКЕВИЧ.

Перші дні в Англії

(З листа п. Г. Лина до табору в Ганновері)

— Щоб ви краще зрозуміли моє теперішнє життя, хочу вам коротенько описати наше життя в таборі біля міста Гал—великого транзитного табору, в якому нараховувалося щось до тисячі людей. Зміна людського складу була тут звичайним явищем: одні прибували, інші вибували, йдучи до праці. Мені довелося просидіти там щось із два місяці. Коли ми прибули до того табору, там було біля 130 українців. Ми вирішили зібрати всіх наших хлопців і вибрати свій український таборний комітет. На велике диво, мене обрали за отамана. Організували курси англійської мови, співочий гурток і гурток танців. На першому таборному концерті ми мали успіх. Але тут трапилася одна халепа. До нашого табору прибула сотня Ді Пі, з яких основну масу творили російські „беліе“ емігранти з Югославії, що потрапили були до Австрії, а потім сюди. Між ними були й наші люди, але безідейні, пройняті духом „всьо равно!“ І от ця братія, використовувати її обставину, що театральними виставами керувала одна російська жінка естонця, ввалилася на сцену „подурачиться“. Вони говорили „хахлацькою“ мовою, обливалися водою, плювалися, хрюкали. „Істинно-русским“ оця компромітація українського імені дуже сподобалася, а англійці сиділи, схиливши голови...

Ця ганебна подія трішки розворушила наших людей. На наші протести, ці „артисти“ доводили, що вони, мовляв, показували „український номер“, який не сподобався „галчанам“... І взагалі ця братія хотіла розпочати щось на зразок нашого ганноверського табору. Та тільки не знайшли вони між собою відповідного провідника. Либонь на третій день після цього запросив мене вельфер офіцер, керівник табору, і сповістив, що у таборі має бути влаштована виставка. Справ, серед балтійців є багато інтелігенції, в тому числі чимало млярів, скульпторів тощо, але ми потрапили у досить скрутне становище.

Кожна національність працювала таємно, щоб потім, на виставці „вразити“ інших. І от ми довідалися, що балтійці мають у себе коштовні речі... Та не вмерла й наша доля! Щось за чотири дні до початку виставки до табору прибуло 12 українських подруж, і вони збагатили нашу виставку дуже цінними речами.

Виставка наших експонатів була вдала. Англійські жінки особливо захоплювалися нашими вишивками. Дуже їм сподобалася також картина Репіна „Запорожці пишуть листа турецькому султанові“.

„Єдинокровні брати“ і „всьоравновічки“ в день виставки організували в одному бараці хор, який виконував пісні „Москва моя“, „Ми смело в бой пайдем“, „Катюшу“ тощо. Балтійці були дуже обурені цим і почали обвинувачувати українців, що то вони співають. І ми змушені були відпекуватися від цієї „братви“ та знімати з себе відповідальність за їхні дії.

Днів через 10 після згаданої виставки до табору приїхало 16 наших дівчат. Серед цих дівчат знайшлася одна мила особа, що добре співає і прекрасно танцює. Це підсалило наш мішаний хор.

Надходив день мого від'їзду. Але від'їзду не я сам, а велика група людей, і ми вирішили влаштувати концерт. Увесь хор вдягли в національні костюми. Концерт розпочався виступом литовського хору. Другу частину концерту розпочали вже ми своїм хором. Потім дали танці „козачок“ (дует), „Катерина“ і закінчили концерт танком „запорожці“, в якому виступила згадана переднішня дівчина з шаблякою в руках. А перед тим вона в чудовому одязі співала арію Оксани із „Запорожців за Дунаєм“.

Концерт мав великий успіх. Начальник табору запросив усіх виконавців на сцену вивів нашого „козачка“ дівчину наперед, тиснув

руку й широко дякував. А на цьому концерті, до речі, був якийсь член парламенту і декілька осіб з міністерства праці. Так закінчилося моє перебування в таборі міста Гал.

На роботі в Лідсі

Ось тут починається нова сторінка мого життя.

Мене зачислили в так званий STAFF, себто в обслугу табору. Ми, бачте, виїхали сюди за три дні раніше від основної маси людей. Коли ми приїхали сюди, то побачили перед собою чорні буди й „бочки“, в яких жили раніш колонені німці. Зустрів нас англієць, який розмістив усіх нас по кімнатах. Після цього наш шеф повів нас до кухні і почав розподілювати нас на працю. Два пани згодилися підмити бараки, умивальні і прибиральні. Після цього лишилася кухня, де були такі вакантні посади: миття посуду та опалювання печі. Я згодився на останню посаду — бути грубником. Все ж бо вона хоч трішки нагадує мені мій фах: маю, бач, справу з геологічним об'єктом—кам'яним вугіллям...

Три дні після нас прибула сюди й основна маса робітників. І чи ви можете уявити моє здивування?! Я побачив, що до нашого табору приїхала основна маса отих „австрійців“, оті мішанини „істинно-русских“ і „всьоравновічків“.

У бараках залунала „Катюша“, „істинно-русская“ матюкня, почалися карти, а в суботу п'янка... Я зайняв позицію обсерватора.

Проминуло десь тижнів із два. І от приходять до мене хлопці і говорять, що вони не можуть цього далі терпіти. Я порадив їм просити, щоб українців зібрили в окремих бараках. Коли це було зроблено, то виявилось, що із загальної кількості в 170 осіб, українців зголосилося 35 чоловіків, а „австрійців“ близько 40 осіб.

Вибрали ми свій український комітет. Хоча до нашого гурту пригорнулася й така, що їх називають „малоросами-хахлами“, але комітет наш вирішив, що усі українці мають вступити до Союзу українців у Великій Британії, і от, якщо хто відмовиться бути членом того Союзу, то

тоді вже хай іде собі до „австрійців“.

Зараз у нас працює вже хор. школа англійської мови, гурток, що вивчає танці, і швидко, мабуть, будемо робити концерт. Я одержую платні 51 шилінг і 2 пенси за тиждень. Ще нічого не купив, але до Різдва пляную придбати вбрання.

Місто Лідс лише адміністративно має межі. Насправді ж воно тягнеться без кінця. Лише якісь дикі або непридатні ділянки землі переривають цю судильність.

Наш табір стоїть на горбі, навколо якого на десяткі кілометрів видніються селища, повиті маривом диму. Навколо розміщено щось із шість містечок і то досить порядних. Кілометрів за 10 є великий табір, в якому зосереджено до 1000 осіб. Життя там іде „повним ходом“. У тому таборі три чверті дівчат і одна чверть хлопців. Кожний має окрему кімнату. Навколо табору — ресторани, у таборі танці та музики... Але цей табір має ту негативну рису, що всі грошки там швидко випаровуються...

Наші хлопці працюють на сільсько-господарських роботах. О сьомій годині ранку приходять авта і забирають людей. Увечері, після п'яти, привозять назад.

Спочатку було сумно. Але тепер у нас суботи бувають танці. На танці приходять англійки і наші діп-леді. Одного разу прийшли три наші українки. Живуть вони на приватних приміщеннях, мають добрі кімнати, господарі їх харчують, за що беруть 18 шил. щотижня. Працюють вони у текстильній промисловості, бо ж основна маса наших людей пішла до текстильної промисловості та в сільське господарство. Перші мають кращий заріток і кращі життєві умови.

Взагалі мушу вам сказати, що усім сімейним і самітнім дівчатам пошастило далеко краще влаштуватися. Більшість наших одиноких дівчат живуть на приватних квартирах, а працюють по текстильних фабриках. Багато є випадків, коли текстильні фірми давали нашим людям досить добрі приміщення недалеко від фабрики.

Білоруські студенти працюють

Табори американської зони відвідує група білоруських студентів Марбурзького Університету, з своїми мистецькими виступами. Недавно ця група завітала до табору Шляйсгайм, половина якого є одним з найсильніших російських таборів на цій еміграції, де поруч невеликої української колонії існує ще менша колонія білоруська.

Невелика група студентів, які живуть в зовсім несприятливих побутово-матеріальних умовах помімо полагодження своїх щоденних матеріальних потреб і наподегтивного навчання, могла спромогтись на влаштування виступів з високомистецьким репертуаром.

Серцем всієї групи є молодий

талановитий диригент хору, скрипаль і соліст, студент консерваторії Мазура.

Під його управою мішаний хор виконав на високому рівні ряд пісень, особливо народніх.

Дуже вдало його доповнював піаніст студ. медицини Лесяків. Студентки Юревич Надя і Мазура Тетяна своїми милими ніжними голосами виконали кілька сольових номерів. Танок „Бульба“ виконали студентки Галина Релько, Леонович Ольга і Пагуля Людмила.

З декламаціями виступили Пагуля Людмила („Немань“) і Стогонович („Братам“). Студентів вітали представники білоруського й українського громадянства. Д-як

Різдвяний дарунок хворим

Театральний Колектив ім. М. Садовського з Шляйсгайми (директор театру—артистка українського державного театру Самойлович Олена) відвідав хворих в ДП-шпиталі в Швабінгу-Мюнхені, де перебуває багато українців і дав одну виставу п'єси „У Різдвяну ніч“ за М. Гоголем.

Тепер я живу з одним нашим хлопцем з Галичини. Увдох ми займаємо „півбочку“. Він працює в магазині, „смарує“ хліб маслом, маргариною тощо. Щодо харчування, то наші хлопці живуть добре. Харчів не поїдають, а ввечері о 8.30 наші куховари даремно калатають у „гілзу“, щоб ішли брати жирний суп — йдуть лише по каву.

Погано те, що я не маю практики англійської мови й працюю далеко від свого фаху. Але й це з часом сподіваюся полатити...

Газети вже одержую: з Лондону — „Українську Думку“ та „Український Клич“, з Канади — „Український Голос“, з Німеччини — „Укр. Трибуну“, „Час“ та „Українські Вісті“. Тепер у Лондоні організується українська книгарня, звідки можна буде діставати майже всі емігрантські видання...

Жовтень, 1947 р.

Подав РО-Й.

II-й з'їзд українських лікарів на еміграції

Дні 26, 27 і 28 грудня 1947 року задіяються пам'ятними для численного колективу українських лікарів на еміграції. 153 представники української медицини на еміграції—професорів, доцентів, асистентів і молодих, ційно вчора дипломованих лікарів, після півторарічної перерви зібралися в теплій затишній залі Центральної лікарні IPO м. Регенсбургу, аби підсумувати свою багатогранну працю. Цей з'їзд був не абиякою нашою радістю. Бо, не зважаючи на всі емігрантські труднощі, він ще раз засвідчив, що український лікар завжди і скрізь чесно і сумлінно стояв і стоїть на варті здоров'я свого народу, що наші лікарі і представники медичної науки не дармують і можуть похвалитися перед світом не абияким успіхом у своїй праці, в тому числі і науковій. Про це свідчить ціла низка виголошених на з'їзді доповідей, про які ми тут хотіли б бодай коротко згадати.

З особливим зацікавленням і задоволенням з'їзд, як першу свою точку, заслухав звіт д-ра Б. Кружа про діяльність Українського Червоного Хреста. З цього звіту видно, що українські лікарі і український медично-санітарний персонал в цілому не тільки вміє боротися за здоров'я в умовах мирного життя, але і в полум'ї запалених національно-визвольних боїв з жорстоким ворогом, якщо цього вимагає потреба часу...

Дуже своєчасними і цікавими клінічними спостереженнями ДП-лікаря поділявся зі з'їздом проф. І. Вазилевич. На його думку, довготривале, непевне і незадовільне життя на скитальщині в такій мірі негативно відбивається на здоров'ї наших людей (і чи тільки наших!), що вже можна говорити про певну mortus DP (тобто, хворобу ДП-людей). Ця недуга характеризується

і коли саме джерело інфекції усунуто. Правда, деякі учасники з'їзду не з усіма твердженнями доповідача погодилися.

Про деякі форми пластики в очній практиці доповідала проф. О. Федуківич, а про цукровий обмін в розвитку (генезі) епілептичного нападу говорив проф. М. Міщенко. Останній між іншим, відмітив, що при введених вуглеводів до організму епілептичні напади збільшуються. Цим і пояснюється той факт, що, приміром, під час страшного голоду на Україні 1933 року кількість судорожних нападів серед епілептиків зменшилася. Правда, епілептичні напади як такі з'являються ще й від багатьох інших причин.

Д-р Я. Сахно поділявся овоєм цікавими спостереженнями про відомому пошесть епідемічного менінгіту, яка була вибухла 1940 року на Перемишчині, і яка туди була привезена мабуть московсько-польськими „визволителями“. За спостереженнями автора, ця небезпечна недуга переважно вражає людей там, де було воєно, де були ліси і низини.

Доповідь про туберкульозу як соціальну недугу виголосив д-р Воробець. Тема ця дуже актуальна і важлива, і тому доповідач запропонував створити спеціальну комісію, яка б зайнялася справою побороювання так загрозливого для наших скитальців туберкульозного захворювання.

Дуже відрізняю подією з'їзду було те, що на ньому дебютували також наші молоді дослідники. Так, з дуже солідно і гарно опрацьованою доповіддю про т. зв. перидуральне знечуження (анестезію) виступив д-р Б. Панасюк; д-р Р. Флюнт — про шелонефрит Румпеля, а д-р Р. Прихан подав досить цікавий матеріал про операції на т. зв. симпатичній нервовій системі. При дальшій впертій праці над собою і при відповідних умовах, ці молоді дослідники безумов-

но мають всі дані домогтись на ниві науки великих успіхів.

Після доповідей відбулися дискусії, в яких взяло участь багато учасників. Так, доцент д-р Журко звернув увагу на успішне лікування шизофренії та інших багатьох недуг т. зв. „блякодою“ за Сперанським. Широко відомий наш гінеколог доцент д-р С. Воввідка поділявся своїми цікавими спостереженнями, з яких видно, що деякі наші жінки з причини мешкання на високому поземі над рівнем моря, хворіють на т. зв. аменорею (відсутність менструального періоду). Коли тільки ті хворі змінили мешкання на місцевість з більш низьким поземом, недуга швидко зникла. Д-р Баран повідомив, що після вкусу гадуки, в одного хворого з Бразилії наавжди припинилися епілептичні напади.

З'їзд лікарів держав багато привітань, зокрема, від ЦПУЕ з'їзд особисто вітав п. В. Мудрий, від ВУАН проф. Ветухів. З'їзд обрав нову управу лікарської секції, куди увійшли проф. Богатирчук (голова), проф. Плюш і лікарі: Грушка, Плітас і Стефанюк. До контрольного комісії обрано лікарів Хмилевського, Станецького і Геодора Парфановича. До лікарського суду— Дмоховського, Жуківського і Кучера. Також обрано редакційну колегію, якій доручено видання медичного журналу.

Треба відмітити, що сам з'їзд був дуже добре організований. Учасники з'їзду не тільки впродовж трьох днів були забезпечені добрими харчами і теплим приміщенням, але й мали змогу бачити одну з найновіших вистав театру Блывальського — „Подув вітру“, а також оглянули виставку українських художників в Регенсбурзі. Тому всім організаторам того незабутнього з'їзду, а зокрема, невтомному д-рові Плітасові учасники з'їзду складають найщирішу подяку!

Д-р Ю. Мовчан.

Не всіх вбивників покарано

У газеті „Наше Життя“ з 22. 12. 47 ми читали „Страшний документ“ — лист Анни Шлемкевич до д-ра Миколи Шлемкевича про вбивство її брата Василя Бережанського в місті Юденбергу в Австрії. Сестра забитого писала: „Моя розпука по трагічній смерті мого рідного брата, мгр. Василя Бережанського пхнула мене, щоб звернутися до Вас, яко одного з наших провідних оданиць, аби по правді представити, як невинно і якою мученицькою смертю погіб мій брат від Каїнів, котрі затратили всяке почуття моральності і тепер, аби виблизитись, хочуть знеслати мого брата життя і пам'ять видуманими клеветами“.

Про самий факт вбивства А. Шлемкевич писала: „Брат у неділю 8 червня по 6-й, в білий день, пішов на прохід з лаягерфюрером (з січня 1947 працював в УНРРА в Арбайтсамті яко лаятер на три табори). На передмістю Юденберг приступило до них обох 4 мужчик, трьох около 23 літ, а один під 30 і спитали: „Ви є Бережанський?“ Брат спокійно, не прочуваючи напасті, сказав: „так“. Тоді його товариша проходу взяв один на бік і сказав йому бути тихо, бо йому нічого не буде, а ті три владари брата в голову так, що він, облятий кров'ю, упав, а вони його зачали копати й тратувати. Потім відійшли. Поліція завезла брата до шпиталю, там зробила операцію, чотири ребра поламані, нирки ушкоджені, одну нирку мусли виняти... У вівторок об 11 год. мій брат помер. Убивники були арештовані тої самої ночі вдосвіта і призналися на поліції“.

Замість осуду полібних явищ у нашій суспільній житті та категоричної вимоги найсуворішої кари злочинців, певна група „політикалів“ надхненників і організаторів цього злочину почала діяти інакше. Як пише далі А. Шл-ч: „Ми мали відомість, що робилася збірка на оборону для злочинців, бо вони „герої“. 17. 11. розпочався процес і вбивники борються тим, що брат був за німців в Станіславові в Арбайтсамті, і що запропонував людям до КЦ і що був колябарантом. Остовіли ми: така брехня видумана! І хто їх так навчив? Чи не оборона? І зізнання тепер інші, як перше. Розумію дуже добре, що за їх (вбивників) плечима криються ті спритніші, — котрі бояться, аби їх не всипали, тому і подбали. Не досить їм невинно замордувати, ще й треба неславу кинути, оплюгавити того, котрий не може сам сказати їм: — „Ви, нечесні люди, брешете! бо я з німцями не мав нічого спільного і нікого не слав до КЦ, бо я в війну, як міг, так допомагав людям“...

Така нагла і злочинна брехня з боку оборони примусила А. Шлемкевич звернутись за допомогою до ширших кіл нашого емігрантського громадянства вже тут, у Німеччині, особливо до тих, що добре знали збійчика по роботі як порядну особу.

Одночасно представники українських громадських організацій в Австрії: греко-католицького деканату, українського Допомогового Об'єднання, Наукової Колегії ім. Івана Пулюя та Українського студентського товариства „Січ“ за підписом 52 осіб звернулись з відкритим листом до українських центральних установ в Сирії, в якому писали: „Передсмертні зізнання вбійчика і арештованих виконавців вбивства виказали безсумнівно, що вбивники походять з нашого середовища. Ця подія сколалила громадську совість усіх мешканців таборів і околиць. Вона звернула увагу на ту жахливу дійсність, що це не відокремлений випадок, але один з чергових злочинів. Це не перший випадок

самосуду й присвоєння собі права суду над членами укр. народу полібними групами в ім'я своїх вузьких групових інтересів і переконань. Останні літа нашого громадського життя переповнені такими вчинками. Тому то в обличчі історично-вирішальних моментів... — мусимо доложити всіх старань, щоб таким вчинкам положити кінець“.

З двох останніх чисел „Наше життя“ доведомось, що 19-21. П. 47. в Граці найвищий англійський суд 5-х виконавців самосуду над магістром В. Бережанським — Федора Рубля, Василя Карпюка, Сидора Швеця, Дмитра Бернака і Петра Голіята приговорив до 12-річного ув'язнення. Інших 3-х пісудних — Павла Штокало (давав наказ забити Бережанського, як свідчив Ф. Рубень), Василя Зіня і Петра Бориса звільнено за відсутністю доказів.

В тій же газеті таборяни з Корнбергу пишуть: „13. 2. 47 р. табір страша звістка: знайдено труп забитого нашого таборянина Кубійського, недалеко табору, в печері. Як встановлено слідством, забито його вночі проти Великодня (12-13. 4. 47). Убивники — українці. Арештовано декілька винуватців. Убвство зроблено з політично-партійних причин, а це доведено на слідстві. В цій справі зараз в Касселі йде судовий процес. Ще до вбивства Кубійського, а саме 1. 4. 47 р. без вистки зник таборянин Іван Чухмара-Чайківський, що вийшов з бандерівської організації. Ні Управа, ні бувші його співпартійники в Корнберзі ні слова не промовили про зникнення Чухмара“.

Від себе додамо, що в такий же

невідомий спосіб більше року тому з табору Новий Ульм зник український письменник Юрій Горліс-Горський, що був ввіхав до Авсгбургу і назад більше не повернувся.

Звертаємо увагу нашого громадянства, що виконавці цього атенгату були зовсім молодими людьми 23-30 років, що навіть не знали добре в обличчя В. Бережанського і напевне не мали з ним ніяких особистих порухувків. Це були сліди виконавці багатьох подібних злочинів з нашого громадського життя останніх років, послані іншими більш „мудрішими“ інспіраторами, що стоять за плечима слухняної молоді. Вони, ці „мудріші“, що виховують і послають молодь на виконання полібних злочинів, лишались не покараними. І, власне, не англійським чи іншим чужинським судом їх потрібно карати, тут вони ще можуть відбрюхуватись „високою політикою“ та провадити далі свою провокаційну роботу. Але прийде той довгожданий час, коли ми повернемося на Батьківщину і там їх покарає ПРАВОСУДДЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. Там вони перед судом зладуть звіт за всі сотні братовбивчих злочинів, зладуть звіт і перед судом і перед УКРАЇНСЬКОЮ ІСТОРІЄЮ.

А покищо закликаємо наше громадянство до рішучого протесту і боротьби з усіма проявами насильства, залякування і терору в нашому громадянському житті, а нашому ЦПУЕ, особливо організаційній і правничій референтурі та найважшому громадському Судові забезпечити правопорядок й оздоровлення в емігрантському середовищі.

І. Савур

Газета „ЧАС“ — „незалежний тижневик“

Новий рік у житті нашої преси позначився однією подією. Перше новорічне число газети „Час“ має „сенсаційний підзаголовок „український незалежний тижневик“. На сторінці 4-й того ж числа газети у статті про українську конференцію у США читаємо:

„Конференція понад всякий сумнів стала на позиції тієї політичної концепції, яку впродовж війни заступала ОУН під проводом Ст. Бандери, а опісля УГВР“.

„Для українського політичного світу це є доказом, якою правильно і далекоглядно була політика ОУН і УГВР в рр. 1941—44, і які олові в ділянці української пропаганди і української політики наших днів вона видає нині“.

Хто ного визнає?

З вищепоміщеної замітки читач бачить, що українська Панамериканська Конференція, за авторитетною заявою часопису „Час“, стала „на позиції тієї політичної концепції, яку впродовж війни заступала ОУН під проводом Ст. Бандери, а опісля УГВР“. Інакше кажучи, „Час“ патетично інформує своїх читачів, що і в Нью-Йорку визнавали УГВР та її провід на чолі з Бандерою за єдиний український „законний уряд“ і фактичну „владу“ в Україні.

Як воно трапляється, що отакі загально-українські конференції за океаном стають на бандерівські позиції, ми читаємо в аргентинському часописі „Наш Клич“.

Пан І. Прокопчук пише про український національний Конгрес в Аргентині, що відбувався 31 жовтня 1947 р.: „Домаганія підняти репрезентативне тіло — УГЕВЕР після вяснення предсідником, було прийняте в добрій волі“ („Українське Слово“ ч. 43.). В дійсності виглядає навпаки — Конгрес прийняв резолюцію „вітати з при-

„Остання Панамериканська українська конференція є найкращою маніфестацією признання для політичної концепції ОУН і УГВР і дає сатисфакцію тим, які в рр. 1941-44 мусили звести за неї найтяжчу кампанію серед власного громадянства“. Менше з тим, що в матеріялах конференції ніде ні разу не згадано ОУН чи УГВР. Менше з тим, що голос і роль конференції „Час“ трактує як сутюльовальне явище, промовчуючи те, що конференція вважає себе першим кроком до світового об'єднання українців“.

У вірменській загалці — оселедець зелений, висить і пачить. Та найістотніша прикмета загалкового оселедця „Часу“ це та, що він до того всього ще й „незалежний“.

Хома Стерно.

Перший З'їзд УАПЦ

В днях 25—28 грудня 1947 р. в Регенсбурзі відбувся перший церковний з'їзд УАПЦ. Участь у з'їзді взяло 8 єпископів, 17 священників та 33 мирян. Не прибули на з'їзд делегати з Австрії та французької окупаційної зони Німеччини. З причини відсутності Голови УАПЦ митрополита Полікарпа працю з'їзду провадив архієпископ Ніканор.

Першу доповідь на тему „Догматично-канонічний устрій УАПЦ“ виголосив заступник митрополита Полікарпа архієпископ Ніканор. По доповіді слід зазначити, що наша православна церква завжди відрізнялась широкою участю в її житті і розбудові як духовництва, так і мирян, але боротьба за впливи часто порушує церковну дисципліну.

Проф. І. Власовський виголосив дві доповіді: „Організаційно-статутів справи УАПЦ“ і „Історично-канонічні та історичні підстави УАПЦ“. В першій доповіді прелегент подав становище української церкви на фоні політично-суспільних обставин за останні десятиліття. Влозірське руйнування нашої церкви безбожним комунізмом, а в останні роки заповідний проти духівництва і вірних масовий терор німецького гестапо цілковито порушили церковну ієрархію і зумовили духівництво діяти розпорошено, керуючись кодексом св. Апостолів. Основні напрямні діяльності УАПЦ на еміграції прелегент окреслив так: сучасний внутрішній устрій УАПЦ є тимчасовий; він буде тривати до моменту, коли настануть сприятливі умови для скликання першого всеукраїнського Собору на рідних землях. Найвищою церковною владою є Священний Синод. В другій доповіді проф. І. Власовський на ряд історичних фактів ілюстрував головні етапи нашої церкви, зазначивши, що у відмінні від монархічної римокатолицької церкви українська церква є автокефальною.

Утворення автокефальних церков диктувалось бажанням окремих народів увільнитись від чужонаціональної ієрархії. Факт 700-річного перебування нашої церкви під юрисдикцією Царгородського патріарха благодатно впливав на її розвиток, розквіт, на ширення нею освіти, охорони моралі, збереження національного обличчя народу. Підкорення 1686 року московському патріархові Київської метрополії потягло за собою занепад української церкви. Лише 1 січня 1919 р. уряд УНР окремою постановою проголосив автокефалію української церкви, але перебіг відомих подій перешкодив з'єднанню її з Царгородським патріархом. На сьогодні УАПЦ фактично не є канонічною, бо не є визнана (через неможливість зв'язків) Царгородським пат-

ріархом, про що однак вже пороблені відповідні заходи.

З черги з доповіддю „Про духовну освіту“ виступив проф. Кульчицький. Враховуючи дотеперішню практику духовних шкіл і порівнюючи її з духовними школами інших релігій, прелегент подав схему духовної освіти, зупинившись на доцільності запровадження двоступеневого типу шкіл. Як співдоповідач ректор Богословсько-Педагогічної Академії проф. П. Ковалів доповів з'їздові про працю очолюваної ним Академії. Виступи доповідачів і дискусій були перейняті думкою про необхідність поширення духовної освіти, збереження покищо єдиної високої духовної школи і створення при Св. Синоді навчального комітету.

Темою доповіді о. прот. Селепина була „Організація місіонерства“. З огляду на переслідування церкви і часту ізоляцію або невеликий відхід від неї частини вірних місіонерство набуває особливого значення. Організація при парафіях братств і сесирців з ревних віруючих сприяла б закоріненню і дальшому зміцненню Христової віри в народі.

От. О. Варварів присвятив свій виступ релігійному вихованню молоді в школі і поза школою. Доповідь була побудована на конкретних фактах нашої дійсності зв'язаних з нею висновках. Слова доповідача були сповнені турботою за долю молодого покоління. Він наводив ненормальні факти породжені через брак взаємного контакту цивільних юнацьких організацій (Пласту, СУМ'у) з церквою. Також батьки часто-густо не приділяють належної уваги нормальному релігійному вихованню своїх дітей.

П. Тиравський на цікавих історичних фактах побудував свою доповідь „Українські церковні православні братства“. Відзначаючи, що братства на протязі нашої історії були нашим національним проводом, що членами братств були високі церковні і світські достойники, п. Тиравський підкреслює велику роль братств у ширенні культури і освіти, настільки велику, що здебільшого єпископські катедри в Росії довго обсаджувались українцями. Церковні православні братства є, так мовити, покровителями своєї церкви і віри. Їх завданням є допомогти своїй парафіяльній церкві, влаштувати храмові свята, закладати школи і друкарні, узгодити побут і мораль вірних з християнською мораллю тощо.

По всіх доповідях з'їзд ухвалив детально опрацьовані постанови, серед яких було, між іншим, і звернення до української преси з проханням ширше і всебічніше висвітлювати церковно-релігійні справи. Ухвали з'їзду матимуть для церковного керівництва дорадчий характер.

Л. Л.

п. інж. Коваленко, який з свого боку вважав потрібним повідомити Конгрес, що давній легальний уряд Української Народної Республіки, яку, по смерті С. Петлюри, очолює Андрій Лизанський, в останні місяці переформувався, включивши в себе більш нові, молоді й рухливі елементи...“

„Інж. Коваленко вважає, що тільки цей уряд, що несе на собі традиції визвольної боротьби з 1917-21 рр. та визнання державності багатьох європейських, і навіть поза європейських держав, має право називатись українським урядом і за такої його слід вважати“.

„Таким чином домагання визнати УГЕВЕР'у за уряд України і йому „підчинятися“ привело б не до створення єдиного національного фронту — цілі Конгресу, а до його розбиття...“

Про визнання УГВР за єдиний „законний“ сучасний уряд в Україні, або як самі угверівські коле уточнюють — „законну владу“ в Україні, читачі української преси

на еміграції багато начиталися й наслухалися. Щоб закінчити цей цікавий куток про визнання українським світом партії Ст. Бандери і її „уряду“, ми пригадаємо одно місце з кореспондентського репортажу М. Стиранки — учасника пресової конференції УГВР'я, яка відбулася 24 вересня 1947 р. тут, на еміграції. Автор репортажу подає далі з уст референтів на пресовій конференції УГВР про те, що партія Бандери доживає віку на еміграції і в краю її вже не існує. А далі дослівно: „Це правда, що „всі претенсії Бандери на всенациональне революційне керівництво, так на рідних землях як і на еміграції, є ніщо інше, як тільки самохвальна узурпація“. („Укр. Вісті“ ч. 72 — 1947 р.).

З поданого вище не можна сказати, що УГВР визнає партію Бандери. Чи визнає ця остання УГВР за уряд, ще не було сказано. Але з інформації „Часу“ виглядає, що УГВР і партія Ст. Бандери є те саме. А хто кого визнає, читач може судити сам.

Наука й техніка

Передбачення ураганів радаром

Південний Схід Сполучених Штатів, особливо Флоріда, часто терплять від сильних ураганів, що виникають в Караїбському морі і з руйнуючою силою несподівано з'являються над континентом. Тому вчені протягом багатьох років намагалися знайти засоби своєчасно констатувати виникнення ураганів та передбачати їх шлях розповсюдження. Про те, наскільки важливим є таке попередження наближення урагану, особливо для повітроплавання, свідчать такі факти:

Одного разу своєчасним попередженням і завдяки вжитим заходам безпеки пощастило повністю зберегти устаткування і всі літаки одного з летовищ. На іншому ж летовищі ураганом, що з'явився знезапечно, було тяжко пошкоджено 27 літаків та 43 особи було поранено. Недавню появу урагану було на великій віддалі зафіксовано при допомозі радар-апарату радарию станцією військово-повітряних сил на Orlo Wista. Виміри показали, що супроводжуючі урагани дощові хмари утворюють концентричні дуги навколо центру його виникнення. Їх яскраво видно на екрані радара. В згаданому випадковий центр шторму рухався з швидкістю 14 кілометрів на годину. Район пониженого тиску скопюлював при цьому площу з перекроєм 20 кілм. Радарний вимірвач висоти визначив також висоту хмар, що становила під час урагану 5400 метрів.

Споювання скла з металом

При виробництві високочастотних радіоламп виникає потреба герметичного (без проникання повітря) проведення пласкатих електродів крізь скло. Скло ж, як відомо, поширюється при нагріванні не однаково з металом. Тому, щоб мати можливість проводити металеві електроди крізь скло, було шляхом ряду дослідів, нарешті, знайдено спеціальний спосіб металів з заліза, нікелю, кобальта і мангану, показавши поширення якого такий спосіб, як і скла з бору і сілїція. Користуючись цим способом, можна навіть досягати так званих бутербродних сполук пропарків металу з склою, а цей відкриває широкі нові можливості для виготовлення радіоламп.

Українці в Пассав

В Пассав, на березі Інна розташований великий інтернаціональний габір „Маєргоф-казерне“. Українців у ньому 174 чол. разом з дітьми. Чимало українських родин мешкає також приватно в місті. Раніше в Пассав мешкало багато більше українців, але частина їх переїхала до Регенсбургу і дехто до Пфаркірхену, а багато робітників виїхало до Бельгії.

В таборі існує школа і пласт. Є українська церква, в якій відбуваються відправи обох віровізнань. Центром культурної роботи є український клуб, де збираються українці, читають газети, розмовляють,

Що таке нілон та міполам

З дальшим розвитком техніки і зростаючими потребами форсується також винайдення нових видів та виробництво штучної сировини для різного роду виробів. Читач наших шпальт „Науки і техніки“ вже неодноразово мав нагоду познайомитись з різноманітними матеріалами. Тепер з різних пресових джерел довідуємось про існування різноманітної вживаної речовини, що зветься Nylon. Вперше виробили її в Нью-Йорку в 1939 р. Нілон виглядає подібно до слонової кістки, він дуже міцний супроти розриву, температуростійкий, слабо піддається хемічному впливові і є добрим електро-ізолятором. Нілон стоїть при температурі 250°, не запалюється. З тонесеньких волокон нілону виробляють матері для одягу. Під час війни нілон виступав для виробництва парашутів. Тепер, завдяки добрим механічним властивостям нілон виготовляється і потрапляє на ринок у вигляді тонкого електро-ізоляційного фільму та стрижнів до перетоплення. Переведені спроби виготовляти з нілону деякі частини до машин, а саме підшипники, триби, прокладки тощо дали добрі наслідки.

Варта уваги також нова пластмасова речовина Міполам. З міполаму тепер виготовляють шільні прокладки для герметичного сполучення між собою окремих частин в хемічній апаратурі, паропроводах, теплопроводах та газопроводах. З огляду на високі якості, міполам витісняє з ужитку дотепер вживані для цих цілей шкіру, гуму, картон, повсть, фібру тощо. Його можна виготовляти в різноманітних станах від твердого рогоподібного до м'якого і пружного, як гума. З міполаму добре виробляти також кінцівки до з'єднання гумових рур.

Розбірні черевки

В Мадярщині розпочато серійне виробництво черевиків із змінами підшвами. Рами черевиків виготовляють з алюмінію, також металеві підшви вкладаються в рами, а верх прикручується до них гвинтами. З використанням алюмінію для виробництва черевиків зустрічаємось не вперше, бо вже в Німеччині було розпочато виробництво робочих черевиків з металом.

грають у шахи та доміно. Тут відбуваються реферати й інформації. При клубі працює бібліотека, що налічує 167 книжок.

В таборовому театрі відбуваються вистави, що приваблюють багато таборян і інших національностей. Пласт організував свою власну кооперативу, яка постачає пластунів та таборян різними речами широкого вжитку.

Нещодавно Пассав відвідала капеля бандуристів, яка дала концерт у міському театрі, де було багато українців з табору, приватних мешкань, а також німців.

С. ГОЛУБЕНКО.

У чому загадка совєтської грошової реформи?

(Закінчення з 3-ї стор.)

стійну грошову політику. Це була одна з причин кінечности грошової реформи. Але які плани СССР? Він пускає порох у вічі, що, мовляв, совєтське господарство майже закінчило після війни відбудовний період, що СССР має всі дані для того, щоб почати боротьбу з Маршаловим планом. А тому СССР дає Чехо-Словаччині кредит в 1 млрд. чеських крон, обіцяє кредити Польщі і т. д. Сталін гадає навіть для Європи утворити збіжжевий фонд розміром 15 млн. тонн, які розподілятиме серед тих, хто перед СССР більше „заслужив“. А за цим всім Сталін починає розмови, що совєтський рубель найкраща світова валюта, бо крім досягнення передвоєнного рівня індустрією, СССР має в сейфах від 3 до 16 мільярдів доларів золота, СССР найдемократичніша держава і т. д. А кінець цих розмов такий: відтепер

СССР прагне складати торговельні угоди в рублях чи фунтах. Іншими словами, годі СССР сидіти в ведмежих норах, а треба виходити на широкий міжнародний форум. Це все було б не зле, коли б Сталін міг диктувати своїм покупцям і продавцям, але міжнародня торгівля має свої закони, і поки совєтський рубель не матиме встановлених паритетів в доларах, фунтах, швайц. кронах, йому не пощастить стати визнаною, поряд з іншими, світовою валютою.

Цей похід совєтського рубля на міжнародні ринки свідчить про одне: Сталін вирішив іти напролом, не рахуючись з втратами на клірінгах, щоб тільки промостити шлях для СССР. Ці витрати мусять оплатити населення його своїми злиднями і голодуванням.

В. ВАСИЛЕНКО

Подяки

Щире спасибі всім друзям, знайомим і незнайомим за Новорічні й Різдвяні привітання та поздоровлення.

10. 1. 48.

К. ДАЦЬКО.

Всім організаціям і окремим особам, що надіслали Новорічні та Різдвяні привітання і поздоровлення до Головної Управи Союзу Українських Ветеранів та особисто на моє ім'я, складаю сердечну подяку.

Ген. Хор. С. Раєвський, ГУСУВ.

Куплю твори О. Стороженка зокрема „ВУСА“, В. Самійленка, В. Винниченка, М. Левинського, Лесі Українки „Лісова пісня“, Бабенка „Шляхом бурхливим“, Антоненка-Давидовича „Землю Українською“, „Нарис з історії Укр. Літ. мови“ Грунського та Ковалева, Українсько-німецький словник Кузель й Рудницького та добрий словник іншомовних слів. Адресувати:

D. Tschubenko
Neu-Ulm, Ludwigstrasse 10.

24 січня ц. р. о годині 10-й при вулиці Розенгаймерштрассе 46а відбудуться Збори членів і симпатиків Світової Християнської Організації „УМСА“ Мюнхену і околиці.

На порядку денному організація української філії „УМСА“ у Мюнхені. Прохання до всіх зацікавлених своєчасно прибути. Організаційний Комітет.

Найкращий дарунок дитині!

Багатоілюстрована казка.

Звірячий зимовник

вже вийшла з друку накладом видавництва „Прометей“. Великий формат, тверда обкладинка — 12 багатокольорових ілюстрацій мистця Михалевича М. у величині 26x19 см!

Ціна 8 М. — При гуртових замовленнях 20% знижки

Виключна продаж „KOS“ München, Rosenheimerstraße 46 a

Жадайте в усіх книгарнях і кіосках

„ПРОБЛЕМИ“

журнал національно-державної думки, що виходить під редакцією Михайла Добрянського. Саме появилос'я у продажі 3-тє число. Жадайте зразкових чисел. Надсилайте передплату на 1948 рік. Ціна за 1 прим. 4.—РМ При гуртових замовленнях даємо 20% рабату.

Адреса адміністрації та редакції:

Ukrainische Monatsschrift „Die Probleme“, (13b) München 13, Weststraße 132a/II.

Видавництво „Проблеми“.

Нова Книжка!

Вол. Русальський —

Сміх Іскаріота

Н О В Е Л І

стор. 90

ціна 5 н.м.

Набувати в книгарнях та кіосках

Р О З Ш У К И

— Сестру Наталю Охріменко з сном Олександром, шукає брат Олекса. Зголошуватись на „У. В.“. 8—2

— Костоїльці (Волинь)! обізвається на адресу „Українські Вісті“ для костоїльчанина.

— Трофіменко Галину, Людмилу, Оксану розшукують родичі. Писати на „Українські Вісті“. 36—18

— Лікаря Федора Телешмана, Івана Білого розшукує Наталка Максимів. Зголошється на „Українські Вісті“. 149—2

— Батька Діленка Василя з родиню шукає донька Муся. Писати на „Українські Вісті“. 196—2

— Сина Омуря Віталія розшукує батько. Коли хтось щось знає про нього, пишійте на „Українські Вісті“. 206—2

— Микола Приходько розшукує своїх родичів: Антона, Марію, Володимира, Павла. Відомості подавати на „Українські Вісті“. 215—6

— Шкуренко Іван розшукує свого сина Михайла (Овощенко) з Прилук. Зголошється на „Українські Вісті“. 216—1

Філія Комбатантів у Новім Ульмі ділиться з громадянством сумною вісткою про несподівану смерть

підпор. САЙКА ІВАНА

композитора і диригента, яка наступила дня 13 січня 1948 року в Вайсенгорні, та висловлює своє співчуття Родині Покійного.

— Великопольського Мирослава, народженого 1925 року, шукає Савийн. Regensburg, Ganghofer-Siedlung XIV/33. 211—5

— Пошукую Вільховського Івана, народж. 21 року, Вільховського Афанасія, Набоку Григорія, Швидкого Макара, Среська Миколу. Зголошуватись на „Українські Вісті“. 207—6

— Сина Романа Балацького з Носова, останньо був Rückzasdorf Leipzig, та Теофіла Середнього з Носова, останньо був Bidershausen Landstul розшукує Параска Балацька Eggenberg Pfarrkirchen bei Hohentonnell. 222—2

— Рідних та знайомих із Черкас (Київщина) шукає Псюріченко Надія, Hanau a. M., DP-Camp, Ukr. Gruppe, Bl. 1, Zimmer 43. 227—1

— Брата Олександра і сестру Феодосію Фіронович, Самойленка Степана і Стофоріаді Георгія — шукає Належда Курпіанова. Писати редакції. 228—1

— Рідних і знайомих — Вільхівського Афанасія, Набоку Григорія, Швидкого Макара, Ереська Миколу шукає Ольховський Мефодій. Зголошиться на „Українські Вісті“. 229—7

— Сина Маркварта Августа із Житкович розшукує Markwart Gustav, Wettringen, Kreis Rothenburg o. T. 230—1

— Вуйко пошукує свого брата ГЕРЦОК МИХАЙЛО, син Івана і Марії з села Кути, повіт Косів. Писати на D. Seniuk, 145 Delaware ave Toronto Ont. Canada. 3

— Сестру Лїду Мінаєву, куму Пашу (останньо Фохштедт) пошукує Марія, знайом, рідні (Великопольський р-н). Писати на Kornberg, Kuppel 29, Krs. Rotenburg, Hessen. 4

— Хто знає про долю сина Чеслава Грициана нар. 18. 5. 1924 в Стрию (в останне 1945 в Австрії на захід від Клягенфурту), подасть ласкаво вістку: Софія Грициан, München 12, Schedelstraße 4/0. 2

— Сергій Любельський із Єлисаветграда, жив з 1920 р. у Югославії, розшукує рідних та знайомих. Писати: Luttensee bei Mittenwald. 2

— Хто знає про долю Радольського Євгена чи Володимир прошу повідомити на адресу: An Radolyzkyj Mychailo, München, Grillparzerstr. 51/II. 3

Пана з Ельвангену, що 19 січня сплатив у Редакції 17 н. марок для вміщення оголошення розшуку, просимо надіслати наново текст оголошення.

Від Адміністрації

Часопис „Українські Вісті“ виходить двічі на тиждень у середу і суботу. Приймається передплата:

На 1 місяць — 8 НМ
" 3 " — 24 НМ
Ціна окремого числа 1 НМ.
ДО ІНШИХ КРАЇН:
На 1 місяць — 10 НМ
" 3 " — 30 НМ.

Нових передплатників (Американської і Англійської зон) ласкаво просимо замовляти „Укр. Вісті“ через місцеву німецьку пошту або листонош. Передплату належить вносити заздалегідь, бо нові передплатники одержуватимуть газету лише з 1-го числа наступного місяця.

Організуйте групову передплату та зголошуйтеся для кольпортажу. — Кольпортерам знижка 20%. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатись листовно і особисто до Адміністрації.

Administration „Ukrainiski Wisti“
Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавничя Спілка
„УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невміщених дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion «Ukrainiski Wisti»
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок „А“ від 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 3837 — GEC-AGO — 14. July 1947

Druck: Ukrainische Zeitung,
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Укр. літ. № 8331
MURAU-ARXIV

UKRAINIAN NEWS

Передплата і пересилання: поштамт ULM (Donau) Виходять двічі на тиждень: у середу і суботу.

Дозволені: Authorized by European Com. Civil Affairs Division - APO 757 - AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Гроші пересилати: Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypothek- und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm. Ціна на місяць з поштовими витратами 8RM. Часопис висилається після одержання грошей.

Українські Вісті

Цена - Preis 1,- RM.
UKRAINISCHE ZEITUNG
Verlags- und Versandpostamt: ULM (Donau)
Erscheint zweimal wöchentlich: Mittwoch und Samstag
Lizenz: Authorized by European Com. Civil Affairs Division - APO 757 - AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947
Zahlungen: Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypothek- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm
Bezugspreis: Durch Postbezug im Monat RM 8.-, ausschl. Zustellgebühr. Das Abonnement ist im voraus zahlbar.

Субота, 24 січня, 1948 р. — Число 8 (160) Рік IV Samstag, 24. Januar 1948 — Nr. 8 (160) Jahrgang IV

30 РОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Волею і силою українського трудового народу вдиовлена власна держава — Українська Народня Республіка

IV Універсал Української Центральної Ради

НАРОДЕ УКРАЇНИ!

Твоєю силою, волею, словом, стала на землі Українській Вільна Українська Народня Республіка. Справдилась колишня давня мрія батьків Твоїх, борців за вольності і права трудящих.

Але в тяжку годину відродилась воля України. Чотири роки лютої війни знеслили наш Край і людність. Фабрики не виробляють товарів, заводи спинаються, залізниця розхитана, гроші в ціні падають, хліба зменшилося — наступає голод. По краю розплодились юрби грабіжників і злодіїв, особливо, коли посунулося з фронту (російське) військо, зчинивши криваву різню, заколот і руїну на нашій землі.

Через все це не могли відбутися вибори до Українських Установчих Зборів в приписаній нашим попереднім Універсалом час, і ці збори, призначені на винятний день, не могли відбутись, щоб прийняти з наших рук нашу тимчасову найвищу революційну владу над Україною, установити лад в Народній Республіці нашій і зорганізувати нове Правительство.

А тим часом Петроградське Правительство Народніх Комісарів, щоб повернути під свою владу вільну Українську Республіку, оповістило війну Україні і насилає на нашу землю свої війська — красногвардійців, большевиків, які грабують хліб наших селян і без всякої плати вивозять його в Росію, не жалюючи навіть зерна, наготовленого на засів; вбивають неповинних людей і сіють скрізь безладдя, злодіяцтво, безчинство.

Ми, Українська Центральна Рада, зробили все, щоб не допустити до цієї братовбивчої війни двох сусідніх народів, але Петроградське Правительство не пішло нам назустріч і веде далі криваву боротьбу з нашим народом і Республікою. Крім того, те саме Петроградське Правительство Народніх Комісарів починає затягати мир і кличе на нову війну, називаючи її ще до того „священною“. Знов полетиться кров, знов нещасний трудовий народ повинен класти своє життя.

Ми, Українська Центральна Рада, обрана з'їздами селян, робітників і солдатів України, на те пристати ніяк не можемо, ніяких війн піддержувати не будемо, бо Український Народ хоче миру, і мир демократичний повинен бути якнайвищим.

Але для того, щоб ні Російське Правительство, ні яке інше не ставали Україні на перешкоді установити той бажаний мир, для того, щоб вести свій край до ладу, до творчої роботи, до скріплення революції та волі нашої, ми, Українська Центральна Рада, сповіщаємо всіх громадян України:

Однині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу.

Зо всіма сусідніми державами, якто: Росією, Польшею, Австрією, Румунією, Туреччиною та іншими ми хочемо жити в згоді та приязні, але ні одна з них не може втручатися в життя самостійної Української Республіки. Власть у ній буде належати тільки Народові України, іменем якого, поки зберуться Українські Установчі Збори, будемо правити ми, Українська Центральна Рада, представниця робочого народу — селян, робітників і солдатів, та наш виконавчий орган, який однині матиме назву Ради Народніх Міністрів.

Насамперед приписуємо Правительству Республіки Нашої, Раді Народніх Міністрів, від цього дня вести розпочаті вже нею переговори про мир з Центральними Державами цілком самостійно і довести їх до кінця, не зважаючи ні на які перешкоди з боку якихнебудь частин бувшої Російської імперії, і встановити мир, щоб наш Край розпочав своє (господарське) життя в спокою і згоді.

До так званих большевиків та інших напасників, що нищать та руйнують наш край, приписуємо Правительству Української Народньої Республіки твердо і рішучо взятись до боротьби з ними, а всіх громадян нашої Республіки закликаємо, не жалюючи життя, боронити добробут і свободу (нашого народу). Наша Українська Народня Держава повинна бути вичищена від насланих з Петрограду насильників, які топчуть права Української Республіки.

Незмінно тяжка війна, розпочата буржуазними правительствами, тяжко змучила наш народ, звичила наш Край, розбила господарство. Тепер тому мусить бути кінець.

Одночасно з тим, як армія буде демобілізуватись, приписуємо одпускати (додому) деяких солдатів, а після затвердження мирових договорів — розпустити армію зовсім; потім, замість постійної армії, завести народню міліцію, щоб військо наше служило обороні робочого народу, а не бажавням пануючих верств.

Порушвані війною і демобілізацією місцевості мають бути відновлені за поміччю і заходом нашого державного скарбу.

Коли воєнки наші повернуться додому, народні ради — волосні і повітові — та господарські думи мають бути перевібрані в час, який

Михайло Сергійович Грушевський
Голова Української Центральної Ради.

Історичне значення Московсько-української війни і акту 22 січня

16 грудня 1917 року Антонов-Овсієнко прибув до російської верховної ставки в Могилів і в ролі большевицького головнокомандувача взявся до керування військовими операціями проти України.

Війна проти молоді Української республіки була першою війною большевиків у списку їх кривавих авантур, нападів і агресій за ці 30 років. Є підстави думати, що й останньою війною большевиків буде зудар з Україною. Бо українська визвольна революція і жовтневий большевицький переворот — це два найбільших і найпринциповіших протиники, які мали і мають лише одну форму стосунків між собою —

війну. Миру не було ніколи ні на хвилину.

Цікаво простежити, як з наростанням сил большевицького перевороту в Росії антигетично, супротивно наростали сили української революції. Так за кілька днів до жовтневого перевороту третій військовий український З'їзд ухвалив домагатися негайного проголошення Української Народньої Республіки. Поки большевики насильством і обманом перебирали і закріплювали владу в Росії, українська республіканська держава була вже доконаним фактом.

Ганебний ультиматум Леніна і Троцького з 17 грудня 1917 року, який грозив через 48 годин розпочати воєнні дії, якщо молода республіка не стане на коліна, — не зломив проводу республіки. Уряд республіки на чолі з Винниченком у своїй відповіді Совнаркомові дали належну відсіч на нахабний ультиматум червоної Москви. Найширші українські маси підтримали свій уряд. Ця підтримка була продемонстрована того ж таки дня, на З'їзді рад селянських, робітничих і солдатських депутатів України. Ленін ніколи не допускав, що депутати трудящих України підтримають свій уряд і тому вимагав (хто знає з якого права) скликання з'їзду рад депутатів. Але саме на цьому з'їзді депутати українських трудящих побили й прогнали большевицьких представників (на чолі з Затонським) і одобрили дії уряду УНР. Це був один із найбільших тріумфів української визвольної революції і українсько-московської боротьби, в лавах якої маршувало, поруч із селянами та інтелігенцією, також і робітництво.

На перші військові большевицькі виступи проти України пролунав IV Універсал Центральної Ради про цілковиту державну незалежність України (22. I. 1918 р.), пролилась перша ясна кров під Крутами — розгорнулася запекла, нерівна чотирирічна московсько-українська війна. Не забуваймо, що в цій війні тодішні світові потуги стали фактично проти молоді Української республіки — об'єктивно по боці большевицького тоталітарного імперіалізму. Оточена, таким чином, з усіх сторін світу Українська Визвольна Революція тимчасово була скута у легендарному і глибоко символічному „чотирикутнику смерті“.

Відтоді большевицькі диктатори ні на хвилину не забувають, що Українська революція, яка з перших же днів їх приходу до влади стала їм поперек дороги, і є їх смертельний ворог. Вони бо знають, що не імперіалістична Німеччина і ніяка інша світова потуга, а визвольні рухи поневолених народів їх справжній конкурент за формування соціально-політичного і духового обличчя застрягнутого світу. В цьому (Далі на 2-й стор.)

буде приписано, щоб і воєнки наші мали в них голос. А тим часом, аби встановити на місця таку владу, до якої мали б довіря і яка б опиралась на всі революційно-демократичні верстви народу, Правительство повинно закликати до співробітництва (з органами місцевого самоврядування) ради селянських, робітничих і солдатських депутатів, вибраних з місцевої людности.

В справі земельної комісії, вибрана на останній сесії Центральної Ради, вже виробила закон про передачу землі трудовому народові без викупу, прийнявши за основу скасування власности і соціалізацію землі, згідно з нашою постановою на восьмій сесії. Закон цей буде розглянено за кілька днів в повній Центральній Раді. Рада Народніх Міністрів вживе всіх заходів, щоб передача землі в руки трудящих через земельні комітети неодмінно відбулась ще до початку весняних робіт.

Ліси і всі підземні багатства, як добро українського трудящого народу, переходять в порядкування Української Народньої Республіки.

Війна забрала також на себе всі трудові робочі сили нашої Країни. Більшість заводів, фабрик і майстерень виробляли тільки те, що було потрібно для війни, і народ зостався зовсім без товарів. Тепер війні кінець. Отже приписуємо Раді Народніх Міністрів негайно приступити до переведення всіх заводів і фабрик на мирний стан, на вироблення продуктів, потрібних насамперед трудящим масам.

Та сама війна наплотила сотні тисяч безробітних, а також інвалідів. В самостійній Народній Республіці України не повинен терпіти ні один трудящий чоловік. Правительству Республіки має підняти промисловість Держави, має розпочати творчу роботу у всіх галузях, де всі безробітні могли б найти працю і прикласти свою силу, і вжити всіх заходів до забезпечення скалічених та потерпілих від війни.

За старого ладу торгівці та різні посередники наживали з бідних пригноблених клас величезні капітали. Однині Українська Народня Республіка бере в свої руки найважливіші галузі торгівлі і весь дохід з неї поверне на користь народу. За товарами, які будуть привозитись з-за кордону і вивозитись за кордон, буде доглядати сама Держава наша, щоб не було такої дорожнечі, яку терплять найбільшні класи (далі на 2-й стор.)

Проголошення III Універсалу 20 листопада 1917 р. в Києві, на Софіївській площі. Посередині стоять М. Грушевський і Симон Петлюра.

Історичне значення московсько-української війни і анту 22 січня
(Закінчення з 1-ї стор.)

символічному хронологічному збігу державного оформлення імперіалістичного більшовизму і антиімперіалістичної визвольної революції народів (на чолі з Україною) проявилася дві основні протилежні і взаємовиключаючі тенденції в сьогоденні історичному розвитку світу. Перша тенденція веде до загибелі і позначається переростанням імперіалізму в тоталітаризм різних кольорів, відходом від безсмертних постулатів Європейського Ренесансу, під знаком якого зродилась європейська культура. Ця тенденція ніби повертає історію назад до середньовіччя. Ця тенденція одверто і найповніше виявилася у більшовицькому і гітлерівському тоталітаризмі.

Але історичний поступ і розвиток людства підіймає з глибин щораз нові й свіжі народи, що несуть з собою прагнення національно-політичної волі і соціальної справедливості, що втілюють собою протилежну до імперіалістичного тоталітаризму лінію — лінію відродження й виходу на світову арену досі недержавних народів європейського Сходу, арабських країн, Індії і т. ін.

Серед них чи не найяскравіше проявилась ця рятівна тенденція розвитку світу в українських визвольних змаганнях і в проголошенні Самостійної Української Народньої Республіки 22 січня 1918 р. Бо молода Українська держава стала головним запереченням більшовицького жовтня з перших його днів.

Ця тенденція послідовного поглиблення, здійснення й поширення на дальші географічні і соціальні терени великої місії європейського Відродження — місії дальшого звільнення людини і нації для їх повного життєвого вияву.

Не диво, що більшовизм вбачав і вбачає в Українській Революції, у відродженні молодих переважно некапіталістичних націй, у викликанні

тому цим відродженням протверезні європейської людини — свого головного історичного ворога.

Ось уже 30 років більшовики всіма могутніми засобами свого пропагандивного апарату наплюють і обливають брудом Україну і її визвольну боротьбу. Перед лівими елементами світу вони змальовують наші визвольні змагання, як контрреволюцію, реакцію і гальмо прогресу. Перед середніми і правими колами світу вони змальовують нашу визвольну війну як дикий анархізм, як злочинний бандітизм і антисемітизм, як колаборацію і т. д. і т. п.

З самого початку більшовики взяли курс на провокацію внутрішньонаціональної братовбивчої війни на Україні (подібно як тепер вони роблять у Франції та Італії). У пропаганді вони хочуть представити українсько-московську війну як внутрішньокласову війну в Україні. Вправні фальшивники, вони прив'язують соціальні рухи українських мас до воя московських рухів, виймають із соціальних українських рухів їх українське серце. Ватворені тими рухами, Центральну Раду і Українську Республіку та соціально-політичні і культурні здобутки більшовики оголошують за національно-буржуазні і реакційні втвори.

При цьому вони знаменито використовують незрілість і помилки тодішніх українських груп. Великий документ Української визвольної революції — Четвертий Універсал Центральної Ради, що його ми сьогодні передруковуємо в наших газетах, відбиває в собі всю велич, але також і слабі сторони тодішньої України. З перспективи тридцяти років ми ясно бачимо ці слабі сторони: недооцінка значення регулярної армії, без якої немислима була успішна війна молоді держави проти московського напастника; нечітке розмежування між війною старої

Американці не поступляться під тиском

Клей про советсько-американські розходження — Успіх антикомуністичної пропаганди в східній зоні

БЕРЛІН (Дена-ІНС). 20 січня. В інтерв'ю, даному кореспондентові агенції ІНС О. Еддерсонові, американський військовий губернатор у Німеччині генерал Клей висловився з приводу напружених взаємин між Советським Союзом і США: „Ми перебуваємо в стані двоцентрового велегня, що протистоїть маленькій гіпсовій фігурі“. Клей порівняв хвалькувату советську міць з солом'яною лялькою і попереджав Москву, що „американці не звикли поступатися в будь-якому пункті під тиском“. Генерал Клей не брав серйозно під увагу ту можливість, що наслідком реорганізації Економічної Ради у Франкфурті Советський Союз зважиться вигнати американців з Берліну. Якби Совети перерізували американські залізничні зв'язки з Берліном, то американці постачали б свої війська і їхні родини в Берліні повітряним шляхом. Ген. Клей сподівається, що американський уряд цілковито підтримає його рішення залишатися в Берліні. З приводу того, що його, мовляв, можуть викрасти до советської зони, Клей лише посміхнувся. „У мене немає жадної варті, — сказав він жартома, — я холжу без зброї, і я дивлюсь на ситуацію в Берліні так спокійно, що відлітаю до Сполучених Штатів і залишаю свою дружину саму в Берліні“. Тій обставині, що Совети заарештовують американців і подібним інцидентам Клей не надає ніякої особливої ваги. „Ми так само заарештували декілька советських представників“, — додав він.

Теперішні страйки в Рурській області Клей приписує як комуністичному крутіству, так і нестачі харчових продуктів. Він сподівається незабаром актів саботажу і страйків, які надав організували комуністи проти французького й італійського урядів. Генерал Клей висловив сумнів з приводу того, що комуністи змогли б досягти будь-яких успіхів. У пропагандивному від-

пошенні комуністи перебувають в обороні, антикомуністичний похід злонує успіхи в советській окупованій зоні, — продовжував Клей. У Советського Союзу дві ахіллесові п'яти: одна з них — лінія Одер-Нісса, з допомогою якої Советський Союз приєднав до Польщі, щоб злонути її прихильність, коштом Німеччини нові терени; друге діткливо місце — це „поліційний державний терор“ у Советському Союзі.

СССР вимагав скасування Франкфуртських постанов

Перше щоденне засідання союзу Контрольної Ради — В атмосфері невпевненості і загадковості

БЕРЛІН (АП). 20 січня. На сьогоднішньому засіданні союзу Контрольної Ради в Берліні СССР офіційно вимагав скасування англо-американської угоди з приводу спільного економічного управління обома зонами, бо її слід, мовляв, розглядати як порушення погосларських постанов. Відразу ж по закінченні засідання американський військовий губернатор генерал Клей відлетів до Вашингтону.

рика мали б вийти з Берліну, на засіданні у вівторок маршал Соколовський все ж не висував такої вимоги.

Французький військовий губернатор генерал П'єр Кеніг о 17 год. 50 хв. залишив засідання союзу Контрольної Ради. Як повідомляють, у цей час з советського боку складено ще одну заяву. Про причини передчасного від'їзду Кеніга нічого невідомо.

Допомагають грецьким повстанцям

ВІДЕНЬ (Наф). 20 січня. У зв'язку з арештом двох американських офіцерів в Угорщині, яких однак через 24 години звільнено, повідомляють, що згаданим офіцерам було доручено перевірити інформації, якіно з якими один аеродром в Угорщині використовувався як база підвозу допомоги для грецьких повстанців.

За повідомленнями з Відня, цей аеродром перебуває під сильною советською охороною. Далі говориться, що звідси двічі на тиждень відходять до Греції більші повітряні транспортні. Обидва американські офіцери гогують тепер звіт американському міністерству закордонних справ про зібрані ними інформації.

Восні кораблі для СССР

НЬЮ-ЙОРК (АП). 20 січня. Як виходить з одного додатку-протоколу до італійського мирного договору, що досі перебувавася (протокол) в таємниці, Советський Союз одержить один італійський бойовий корабель, одного крейсера, три винишувачі, два торпедні човни і приблизно тридцять допоміжних суден морської флотії. Про це повідомляє „Нью-Йорк Таймс“ в одному з своїх чисел. Часопис додає, що передача, дуже ймовірно, залежатиме від того, чи Советський Союз віддасть Англії і США воєнні кораблі, які він позичав у них під час війни“.

Страйн американських залізничників

КЛІВЛЕНД (АП-ДПД-Рейтер). 17 січня. Три професійні залізничники, що нараховують приблизно 125 000 членів, проголосили на 6 лютого страйк, бо вони одержують нижчу заробітну плату, ніж більшість інших професійок. Державні посередники, що провадять переговори з професійками, гадають, що на випадок вибуху страйку президент Трумен проголосить стан „національної скрути“.

Советська ракетна зброя - свідчення українського інженера

ОНТАРІО (АП). 20 січня. Росія має тепер найсильнішу ракетну зброю в світі — „V-3“ і „V-4“, — заявив один український інженер, що разом з групою ДП прибув до Канади і працює тепер в одній копальні золота. Побююючись переслідування, інженер не назвав свого імені, але розповів так багато, що його зміусили допомагати під час ракетних випробувань.

За політичну діяльність письменника

ФРАНКФУРТ, 20 січня. Союз німецьких письменників зібрався в Франкфурті на міжзональну координаційну конференцію. Аксель Еггенбрехт вимагав прогресивного письменника, що за його словами, мусить бути передовим і консервативним водночас. Він визнавав за письменником почуття політичної відповідальності. Багато добрих письменників тримаються нині — за браком мужності перед подіями сучасності — осторонь від громадськості. Але це помилка, бо політика мусить стати духовною. Якби будь-коли письменники застрайкували, то важливість духовної праці виявилася б також назовні і громадськості могла б перекопатися, що це означатиме, коли на означений час не вийдуть часописи. („Швебіше Донау-Цайтунг“, 21. січня 1948 р.)

Вирішення незабаром

ПАРИЖ (Дена-Рейтер). 20 січня. Провідник французьких соціалістів Леон Блюм у суботньому числі „Ле Полюдер“ пише: якщо протягом наступних чотирьох місяців чотири окупційні держави не погодяться з приводу майбутнього Німеччини, то політ Німеччини на дві держави неминучо буде вісником і символом поділу світу на два ворожі бльоки. „Ніколи раніше перед людством не стояв такий вибір,“ — пише Блюм далі.

Влітку будуть звільнені з полону

БЕРЛІН (ДПД). 17 січня. Всі воєнопонелені в Англії будуть звільнені до середини липня ц. р. Протягом двох тижнів до 2 січня з Англії повернулися на батьківщину 9869 німецьких полонених. В грудні минулого року повернулися до однієї лише британської зони 9100 воєнопонелених. В цілому число звільнених досі з Англії німецьких полонених становить 223.373.

Демісія канадського міністер-президента

ОТТАВА (Дена-Рейтер). 19 січня. Як заявляють у політичних колах Оттави, канадський міністер-президент Мекензі-Кінг оголосить незабаром про свою демісію. За його можливого наступника вважають міністра закордонних справ Л. С. Льюрана.

Оттава (ГА). 21 січня.

Канадський прем'єр-міністер Мекензі-Кінг склав учора свої урядові повноваження. Одночасно він залишив пост провідника ліберальної партії, яку очолював протягом 30 років. У своїй промові Мекензі Кінг, між іншим, назвав комунізм новою тиранією, мета якої — запанувати над усім світом. Комунізм нічим не дішний від нацизму.

Росії проти Німеччини і війною України проти Москви, що проявилось у фразі „Тепер війні кінець“. Перша війна була війною двох однакових ворожих Україні імперіалістів — і її кінець треба було проголосити на прапорах української революції з перших днів. Тим часом друга війна — війна України проти Москви — була оборонною, визвольною, і її треба було проголосити за священну визвольну війну українського народу; передачу землі в руки селянства проголошено як „скасування власності і соціалізація землі“, в наслідок чого трудові і негрудова власність, поміщик і селянин опинилися на одній дошці, бо власність на землю касувалась не тільки для поміщика, а й для селянина. Це завдало мобілізації селянина як основного опертя в українсько-московській війні.

Видно, що Центральна Рада, зацікавившись на доброго пірвоку з Четвертим Універсалом, мусіла була боротись проти більшовицької підбурюючої демагогії подекуди її ж засобами, конкурувати з ворогом на його ж таки (а не на власних) рейках.

А все ж основні постулати Четвертого Універсалу звучать для нас як священний заповіт політично-державної незалежності, непримирності супроти всіх чужинецьких зазіхань на державну суверенність українського народу. Так само і дух соціальної справедливості, як засади міцної національної єдності молоді держави, дух турботи за добробут і волю окремої людської одиниці переходить до сьогоднішнього арсеналу нашої боротьби.

Історія показала, що попри всі свої помилки, Центральна Рада вперше за 300 років вивела Україну на генеральні маршрути світової історії. І в цьому ще одне джерело нашої віри в кінцеву перемогу над смертельним ворогом, що напад на нашу молоду неокріпłą державу тридцять років тому. Сьогодні бо ми вже не одні.

Ю. Д.

IV Універсал Української Центральної Ради

(Закінчення з 1-ї стор.)

через спекулянтів. Для виконання цього приписуємо Правительству виробити і представити на затвердження закон про це, а також про монополію заліза, шкіри, тютюну й інших продуктів та товарів, з яких найбільше брадося прибутків з робочих клас на користь нетрудящих (кляс).

Так само приписуємо встановити державно-народній контроль над всіма банками, які кредитами та позиками нетрудовим класам допомагали визискувати трудові кляси. Однині позичкова поміч банків має даватися головним чином на піддержку трудового населення та розвиток народнього господарства Української Народньої Республіки, а не на спекуляцію та різні банкові експлуатації й визиск.

На ґрунті безладдя, неспокою в житті та нестачі продуктів росте невдоволення серед деякої частини людности. Тим невдоволенням користуються різні темні сили і підбивають невідомих людей до старих порядків. Ці темні (контрреволюційні) сили хочуть знову повернути всі вільні народи під єдине царське ярмо Росії. Рада Народніх Міністрів повинна рішучо боротися з усіма контрреволюційними силами. А всякого, хто кликатиме до повстання проти самостійної Української Народньої Республіки, до повороту старого ладу — карати, як за державну зраду.

Всі демократичні способи, проголошені Третім Універсалом Української Центральної Ради, потверджуються і окремо проголошуються: в самостійній Українській Народній Республіці всі нації користуються правом національно-персональної автономії, признаючи за ними законом 9. січня.

Все, чого з вичисленого в цім Універсалі не встигнемо зробити ми, Українська Центральна Рада, в найближчих тижнях, те довершать, справлять і до останнього порядку приведуть Українські Установчі Збори.

Ми наказуємо всім громадянам нашим провадити вибори до них якнайшпильніше; вжити всіх заходів, щоб підрахунок голосів закінчено якнайскорше, щоб за кілька тижнів ці наші Установчі Збори — найвищий господар і впорядчик Землі нашої — закріпили свободу, лад і добробут конституцією незалежної Української Народньої Республіки — на добро всього трудящого народу — тепер і на будуччину.

Цьому найвищому нашому органу належить рішити про федеративний звязок з народніми республіками бувшої російської держави. До того ж часу всіх громадян самостійної Української Народньої Республіки кличемо непохитно стати на сторожі добутої волі та прав нашого народу і всіма силами боронити свою волю від ворогів селянсько-робітничої самостійної Української Республіки.

Українська Центральна Рада.
У Києві, 9. (22) січня 1918 року.

Хто ворог Росії?

Закордонна російська політика спрямована нині, як відомо, різко проти Сполучених Штатів Америки, що ніби в своїх імперіалістичних потягненнях намагаються опанувати світ і тому становлять загрозу для Советського Союзу. Таким чином Америка є найголовнішим ворогом Советів. Але чи завжди це було так?

Недавно королівський Інститут міжнародних справ в Англії випустив перший том спеціального дослідження під назвою „Зовнішня політика советської Росії“. Переглядаючи документальні матеріали, зібрані в цьому томі, читач може обізватися в гучною і постійно мінливою закордонною політикою Советів, що майже весь час „поміялися“ в своєму ставленні до інших країн і ніяк не могли чітко визначити, хто їхній друг, а хто ворог.

Ще й досі серед широких кіл світу поширена думка (автор книги називає її легендою), що нібито російська зовнішня політика до пакту Ріббентроп—Молотов (1939 року) була цілком антифашистською, що Совети, мовляв, завжди боролися проти нацизму, завжди підтримували принципи колективної безпеки, і що советська пропозиція про роззброєння була чесною і викривала лицемірство західних капіталістичних держав.

Названа книжка цілком знищує цю легенду. Хто ж був головним ворогом Советської Росії до цього часу? запитує автор. Відповідь на це питання дав „сам“ Сталін в своїй промові на партійному з'їзді 26 червня 1930 року: „Найзначнішим представником буржуазного руху в напрямку інтервенції проти Советського Союзу є сьогоднішня буржуазна Франція... З усіх агресивних і милитаристичних країн вона найбільш агресивна і найбільш милитаристична“.

Таке ставлення Советів до Франції пояснюється не тим, що вона була в дійсності ворогом. В той час французький генеральний штаб був справжнім „пугалом“, всі вважали Францію за мілітарно найпотужнішу державу. Події 1940 року показали, що це було помилкою. Але цікаво, що разом з іншими поміявся й „генеральний“ диктатор советської держави.

Минуло 4 роки й місце Франції,

як головного ворога Сов. Росії, займає інша країна. На 17-ому партійному з'їзді в 1934 році Мануїльський в своїй доповіді підкреслює, що нині на чолі реакційних сил світу стоїть Англія, яка підготовляє війну проти Советського Союзу. Щоправда, Мануїльський хотів було приєднати до Англії ще й Японію та Німеччину, але це було відкинуто: мовляв, „за діалек-

ський часопис „Большевик“ писав: „У Німеччині можливість пролетарської революції ближча, ніж у будь-якій іншій країні“. Тільки після того, як це „ближче“ розтягнулося вже на декілька років, Совети усвідомили свою нову „помилку“ й почали говорити про колективну безпеку.

Але якраз той самий орган, що міг би стати силою цієї безпеки —

Втікачі в Камемірі. На фото заплакані матері й діти, жертви війни в Індії. (Дена-Більд.)

тичним матеріалізмом“ Британія є найбільш реакційною силою, отже головним ворогом Советів.

Взагалі ставлення советської держави до Німеччини часу Ваймарської республіки було досить прихильним. Але в той же час советські комуністичні „радники“ в самій Німеччині в підпільній роботі постійно руйнували основи республіки й торували шлях до влади Гітлера. „Словом і ділом, — говорить автор англійської книжки, — советські агенти намагалися придушити спротив фашизму серед робітництва і робітничих союзів. Навпаки, вони навіть допомагали нацистам-екстремістам в переведенні психічного терору й насильства проти тих, хто боровся за налагодження справді нормального життя в Німеччині... Комінтерн досить спокійно поставився до захоплення влади нацистами.

Наприкінці 1933 року, тобто через 11 місяців після того, як Гітлер став райхсканцлером, москов-

Ліга Націй стає для Советів новим головним ворогом. Вони називають Лігу „священним союзом буржуазії для придушення пролетарської революції“. Це, однак, не перешкодило Советам пізніше стати членом цього „душителя“. Але вони почали тут свою пропагандистську, розкладницьку роботу, граючи лемагогічними пропозиціями про роззброєння. Причини цього цілком ясні, бо, як зазначає автор книги, „Советський Союз був тоді ще слабким у мілітарному відношенні й тому від загального роззброєння він міг тільки виграти“.

Під час війни, як відомо, колишні вороги — Франція, Англія — стали для Советів друзями. Були таким другом і Сполучені Штати Америки. Але поволі вони почали перегорюватися на ворогів, і головним з них нині є Америка. Чи може це нова „помилка“, на яких вони вчаться, як неодноразово колись казав Ленін?

I. С.

Кілька думок про скитальську проблему

Скитальська проблема б'є до дверей Конгресу. Вікладання її вирішення нічого позитивного не дало. Це лише збільшило витрати ПАСШ на утримання ДПП в Європі, що мешкають серед населення, яке їх ненавидить, замість того, щоб використати ці сотні мільйонів доларів на переселення їх за океан. Щоправда, кількість ДПП по таборах трохи зменшилася, їх тепер там приблизно 850.000. Натомість погіршав їх фізичний і моральний стан. Їх гірше харчують, вони ще більше обносилася. Все більше дає себе відчуття тривале таборове життя з його діючими на нерви чутками і поголосками.

Більшість переміщених осіб зосереджена в американських зонах Німеччини й Австрії — понад 500 тисяч. Утримання їх для американської каси становить 300 мільйонів доларів на рік. Це крім витрат на утримання втікачів в Італії та інших місцях.

Через те що Сполучені Штати змушені були взяти на себе окупаційні витрати в Німеччині й Австрії, до них перейде й утримання ДПП в британських зонах. Загальна сума витрат на ДПП, отже, перевищить 500 мільйонів на рік, сума значна навіть для американського повоєнного бюджету.

Як звільнитися від цих витрат? Є лише два виходи. Перший — примусове повернення втікачів до країн Східного блоку, що рівнозначне з їх цілковитим знищенням; другий — переселення більшості ДПП до неевропейських країн і в першу чергу до Сполучених Штатів.

Перший вихід абсолютно неможливий. Американська і світова опінія його не допустить. Ніяких видач переміщених осіб Советському Союзу та його сателітам не буде більше.

Лишається єдиний найбільш розумний і гуманний вихід — переселення за океан. Частина ДП знайшла притулок у Бельгії й Англії. Частина хоче взяти до себе Франція. Є можливість переселити деякого до Африки, головним чином до Тунісу й Марокко. Проте, величезна більшість муситиме знайти

собі захист по американських державах. А в широких розмірах таке переселення буде можливим лише в тому разі, якщо Сполучені Держави дадуть приклад, самі відкривши двері для значної кількості втікачів.

Які можливості для такого кроку? Великі, бо поки Конгрес зволікав із законом Стреттона, з'ясувалося, що Сполучені Держави або принаймні деякі з них гостро потребують нових поселенців. Війна, як відомо, спричинила велике переміщення населення. Постали нові міста, старі поширилися. Молодь, що пішла на війну, повернувшись, залишилася здебільша по великих містах. Від цього дуже потерпіли рілляні штати, життєва країни: Вісконсин, Міннезота, Айова, Пембаска, обидві Дакоти, Міссурі і Кензас.

В наслідок тікання з фарм молоді обох статей, населення цих восьми штатів зменшилося на 800.000 осіб. Гірські штати Колорадо і Вайомінг загубили біля 230.000 осіб. Загальна втрата десяти штатів перевищує, як ми бачимо, мільйон людей. Середній вік фермерів у цих штатах тепер — між 57 і 60 роками. Велика кількість фарм цілком порожня. Молоді пішли геть. Старі ледве дають раду з господарством.

Спеціальні комісії, призначені губернаторами Міннесоти і Норт Дакоти для обстеження положення, прийшли до висновку, що виповнити втрату в населенні їх штатів можна тільки за допомогою в'їзду нових рілляників і взагалі осіб, що бажають сісти на землю, з таборів переміщених осіб.

Висновки комісії будуть передані Конгресові. Вони будуть підтримані й іншими штатами, що страждають від зменшення населення.

До цих вимог Конгрес буде змушений поставитися з належною увагою. Коли конгресмени переконаються, що не лише східні штати з їх значним імігрантським населенням домагаються відкриття дверей для ДП, а що цього вимагають ріллянічі, ще недавно ізоляціоністські штати Середнього Заходу, вони легко вірять до питання.

Іван ГЛАДУН

Вони вчили мене зради

Дитинство без гри*)

Починається моя власна історія на маленькій фермі біля села Ледівуд у Манітобі 1914 року. Мій батько емігрував до Канади в 1896 р. з Буковини і скоро помер після довгої хвороби. Мені тоді було лише 10 років, і мимоволі я став нібито головою родини, що мала зустрітися з надзвичайними труднощами в чужій країні. Крім мене, було ще троє дітей шкільного віку. Весь цей період мені доводилося працювати на фермі і в той самий час вчитися в школі. Не було мені часу знайомитися або бавитися з іншими хлопцями нашої округи. Я орав землю, заготовляв дрова на зиму в лісі та парю — волів перевозив їх з лісу до ферми. Коли треба було грошей, я вивозив дрова до Босежуру, 12 миль від нас і там продавав, а за ці гроші купував господарський крам. Щоб встигнути все це зробити, мені доводилося вставати о 4-й год ранку, а повертатися додому вночі. Я не бачив життя, як це бачать інші діти. Іноді на свята собі влаштував невеликий відпочинок. Тоді, коли в школі заняття не було, ми поверталися з хорошої репетиції, збиралися в кухні, де

*) Цей розділ і два наступні подаємо скорочено.

мати готувала голубці, кашу, пироги або ще якусь українську страву. Тоді приходили до нас дід з бабою і оповідали нам історії із старих часів нашого краю.

Ми мали велику збірку книжок. Кожну вільну хвилину я присвячував книжкам. Книжки відкривали передо мною широкі простори. Я жив разом з героями в далеких краях, разом з ними йшов у бій, ділився з ними радістю і горем. Коли я прочитав всю свою бібліотеку, я почав діставати книжки від знайомих, забуваючи інші розваги й товариства. Зацікавившись музикою, я заощадив трохи грошей і купив стару, недорогу скрипку. Смичка не було, і я сам зробив його з кіньського хвоста і почав вчитися грати. Коли підросли мої брати, наш матеріальний стан покращав. Ми вже передплачували декілька часописів, купили пару коней, воза і стали міркувати, як би ще придбати 40 акрів землі.

Біля нашої ферми жив один молодий чоловік, добре освічений і розумний, який ставився до мене прихильно. Це був Михайло Гринок. Він відповідав мені на мої запитання з науки або філософії, що допомагало мені в моєму розвитку. Ми були з ним гарними приятелями, аж поки він не поїхав

до США. Дякуючи йому, я втягся в громадську працю. Ми часто збиралися в приміщенні школи, де влаштовували диспути, лекції та концерти.

Людина з лівої сторони

Якось у суботу, коли ми підготували якийсь концерт чи забаву, до шкільної залі зайшло двоє незнайомих. Вони відреконструювалися як організатори „Товариства храму українських фермерів“, і попросили дозволу промовляти до нашої молоді. Ми були заскочені. Ми вже багато чули про цю організацію і читали багато про неї в різних часописах. На нашу думку, це була шкідлива організація, що скеровувала свою діяльність проти уряду. Поприючи свої ідеї, вони намагалися повалити уряд і встановити в Канаді більшовизм. Наша громада була консервативна, релігійна, краще сказати, це була самобутня патріархальна громада. Ми запропонували їм вийти з приміщення, а коли вони відмовилися, ми їх викинули силою. Все ж цей випадок згадую я не з симпатією, а скоріше як курйоз. Чого вони, власне, бажали? Я пам'ятаю, що вони мали якісь стосунки з московськими більшовиками. Але чому? Це викликало в мене зацікавлення таємничою організацією. Я вирішив познайомитися з їхніми ідеями і передплатив газету, що звалася „The Ukrainian Labour News“ яку вони видавали. Я читав цю газету довгий час. Спершу я не розумів, до чого

власне, прагнуть її видавці. Вони критикували всіх і все, крім самих себе і Росії. Вони прославляли Маркса, Енгельса і Леніна, одночасно висміювали релігію, відкидаючи існування Бога. Накидалися на церкву як на зняряддя капіталізму. Ці богохульства, що лежали в основі їх догми відштовхували і принадували мене, я продовжував читати, ніби йнак, що читає якісь страхотливі історії, які одночасно лякають і приваблюють.

Не зважаючи на те, що подібні виступи проти моїх толішніх переконань були для мене підозрілими, а заперечення Бога мені просто було незрозумілим і нечуваним зухвальством, як спокуса диявольська — всі ж їх висловлювання проти капіталізму здавалися мені слушними.

Я згадував своє невеселе дитинство і мимоволі система капіталізму здавалася мені несправедливою і зажерливою. Ніхто не звертав уваги на нашу родину, коли мені доводилося так тяжко працювати, промерзаючи до кісток в лісі і по дорозі до міста. Ніхто не допоміг нам, коли батько помер. Тоді я вважав, що видавники „Трудових Новин“ мають цілковиту рацію обвинувачувати геть усю систему капіталізму. В мене почав утворюватися свій власний новий світогляд відносно капіталістичної структури. В основному мої переконання цілком збігалися з концепцією людей з „Трудових Новин“, але ж з тою різницею, що я цілком поєднував їх із церквою. Я думав так, що християнська церква навчає нас доброти, любові і справедливості, того ж самого, мовляв, вчить нас і комунізм.

Ніколи не вір москалеві

Моя мати, мабуть, заприїмтіла, що коли я вперше одержав „Трудові Новини“ і довгий час після того, я перестав цікавитися іншими часописами, скорочував передплату і кінець-кінцем став читати виключно „Трудові Новини“.

Одного вечора, коли молодші дітя вже всі спали, я висловився в дуже прихильному тоні з приводу одної статті, що її було надруковано в „Трудових Новинах“. Мати дала мені висловити своє захоплення, а згодом спокійно протиставила: — Сину мій, сказала вона, чи пам'ятаєш ти ту ніч, коли ми всі стояли біля ліжка, на якому лежав щойно померлий батько? В ту ніч, мій сину, він сказав нам всім присягнути на святий хрест, що поки ми живемо, то ніколи не забуватимемо Бога, нічого не зробимо такого, щоб змінити Його Святу Волю.

Я кивнув головою. Мати продовжувала:

— Цей часопис і ті люди, що його видають, — проти Бога. Вони пишуть ці чорні речі, щоб привабити твою симпатію. Раніш на Україні ми ніколи не думали вірвати москалям.

— Але ж тут Канада, а не Україна, — протестував я. — Вони мають чудові ідеї щодо Канади та її структури. Крім того, вони не ті москалі, що були колись... Вони тепер (Далі на 4-й стор.)

До єдності Української Православної Церкви

Царська Росія, впровадивши в управління Церквою синодальний устрій з його царепапизмом, вважаючи, всупереч канонам, царя за голову Церкви, обезсилила тим самим і значення Вселенського патріархату, бо завдяки такій поставі Російської Церкви не міг відбутися Вселенський Православний Собор, хоч деякі канони вимагали певної модифікації і були анахронізмом. Опріч того, за довгі віки в окремих церквах постали свої традиції, які слід було об'єднати і надати їм правової форми. Самопас перебувала і Болгарська Церква, не визнаючи патріархом.

Знищення соборноправности звело і саму Російську Церкву, яка себе теж називала православною і автокефальною, до другорядної ролі в житті — до адміністративного уряду, який діяв в контакт з міністерством внутрішніх справ, а часом був і залежним від нього.

Губернатор, шеф жандармів і єпархіяльний архієрей створили спільноту, доповнюючи один одного. Цей тріумвірат із своїми допомогливими управліннями і був опорою царату, символом його влади — „самодержавія, православія і народности“, цих трьох китів, на яких стояла велич Росії, як в'язниці народів, або інакше „країни мракобісся“.

Не дивлячись на те, що навчання релігії було обов'язковим у школах, починаючи від нижчої аж до вищої включно, де викладалося вже „богословіє“, не рахуючи спеціально духовних шкіл, між релігійним життям суспільства і офіційною церквою духовної єдності не було. Відсутність її особливо впадала в очі вивзу, де губернатора і державну владу репрезентував напівписьменний унтер — „гаспадин урядник“, а архієрея — сільський панотець „батьюшка“.

Втіленням в життя містики російського православія, отієї оригінальної спілки — губернатора, як фальшу суспільства, жандарма як урядового чиновника і архієрея як духовника, містики, обожненої архаїчною і достоєвщиною з'явився в літературі і реальний образ Гришки Распутіна, напівписьменного пройдовіста і палводи — духовної таті, перед яким покірливо схиляв свою „вінченосну“ голову сам монарх — самодержець Росії і одночасно і голова Церкви, разом з царцею-німкенюю. Його ласки запобігав, до його голосу уважно прислухався, бо в особі цього пройдовіста „втілювався народ-богоносець“.

Не диво, що і архієрей і сам міністер внутрішніх справ, бувши вісеголова Государственной Думи, себто, „парляменту“ запобігали ласки татя. Ще й досі для багатьох росіян Распутін є праведником і мучеником, не дивлячись на те, що мемуари паредворців виявили в усій мерзоті постать цього гошпаплера від російського православія.

Коли ще долати безліч різноманітних сект, починаючи від христотвщини і кінчаючи вірою у ворожбитів, то досить виразним ставе радіус дії і впливу російської церкви. Нутро того російського православія чудово показав І. Рєпін у своєму образі „Хресний хід“, вміщуючи на передньому плані утєра на коні з піднесенням нагаєм — той самий Рєпін, що з такою любов'ю й майстерністю створив „Досвітки“ і „Запорожців“.

Віра в Бога, правдиве право славів, нічого спільного з Російською Церквою не мали. Вона не була виразником духовних стремлінь підбитах народів. Для них вона була чинником чужим. Чужим і ворожим! Тому базувати устрій якоїсь церкви на московському православії, на його зраках, запобігати перед ним — то смертельний гріх. Перед своїм народом переступство!

Не диво, що під час революції офіційна російська церква, позбувшись несполівано утєра-урядника захисту, не виявила жадного спротиву, хоч у порядку внутрішнього терору вона і склала гекатомби жертв. Але не були то жертви спротиву, жертви оборони віри, як то сталося в Україні в 1921 році.

Ті жертви відкуплення, жертви за віру православну і честь та гідність українського народу склала УАП Церква, Церква — „серця і волі українського народу“.

Молимося за молодь, за її чин під Крутами — бо святі то жертви! Слід іще жертви нашої Церкви згадати теплим словом і встановити відповідний чин, на вічну пам'ять у святці записати, бо подвійна була то жертва — за віру православну і за Батьківщину. Такою була жертва митрополита Василя Липківського і його сподвижників — архієреїв і священників УАПЦеркви.

Чому, перебуваючи на еміграції, не згадуємо пам'яті цих мучеників, носіїв Правди Хрестової?

Цілком логічним сталося, що по 30 роках советських звірств та збавкрутування всіх методів винищити в масах віру в правдивого Бога, совети прийшли до усвідомлення, що власне в старій Російській Цер-

кви російського самодержавія вони можуть мати досконалих спільників.

Усвідомлено — і знайдено легко спільну мову!

Хитрий і жорстокий Сталін, пішов дорогою Петра I, і за допомогою офіційної Церкви, такої чужої віруючому в Бога, вишукує способів винищення серед віруючого суспільства релігійности, а водночас використовує Церкву для здійснення своїх імперіалістичних замірів.

Нерон — в „обороні“ християнства! Парадокс, але факт. Росія — країна вських можливостей, особливо тоді, коли на чолі її стоїть деспот.

Сьогодні в Советах затерлася остаточно границя між міністерством внутрішніх справ і церковним управлінням. Московський патріархат служить „вождєві“ Сталінові та його комуністичній партії, для яких релігія є „опіумом для народу“. Накази Сталіна виконуються з прецизійною докладністю. Офіційна Церква прймає активну участь в „ударній п'ятилітці“.

Насамперед для Європи, особливо для альянтів, наявність патріархату становить, за думкою Сталіна, ніби доказ толеранції релігії в Советах, а тим самим має бути нанесено удар і духовній єдності Православних Церков, що перебувають поза межами Московщини, — особливо тих, що на еміграції.

Але головна суть полягає в стратегії — знищити авторитет Царгородського Патріархату, як духовного осередка всесвітнього православія. Хоч Сталін з легкістю сам воздвигнув би Хреста на св. Софії в Царгороді, аби лише здобути Дарданелли й дістати вихід у Середземне море.

Москва, за думкою Сталіна, як то свідчать останні виступи московського патріархату, повинна стати третім Римом — себто центром Вселенської Православної Соборної Церкви. Сателіти — „православні“ держави, розуміється, тому допоможуть, наказ виконають, бо ж в їхній обов'язок входить сприяти розвитку Маршального плану порятунку Європи, опертого на засадах християнської культури і суспільної справедливості. Цим пояснюється і насильство над греко-католицькою Церквою в Галичині.

Мета цієї сатаніської акції — ду-

„Українська Автокефальна Православна Церква, повністю втілюючи в її житті, в її ідеології та практиці споконвічні ідеали нашого народу, ідеали висоти духовного проводу Церкви, ідеали соборно-всецерковного діяння, така Українська Автокефальна Православна Церква є цілком наших устремлінь, є мрія наших кожноточасних прагнень. Вона повністю може бути здійснена лише на нашій рідній землі і в атмосфері повної свободи для віри самої і для діяння віруючих.“
Іоанн ТЕОДОРОВИЧ

же проста і примітивна. За допомогою Церкви та її управління, як духовної централі, мають на меті зламати опір віруючих мас, знищити релігійно-громадський рух, утримуючи його покійшо на поверхні, бож тоді легше взяти все на обрахунок, а тим самим у відповідний момент зліквідувати так, як сьогодні в державо-сателітах Москви ліквідується демократію, що в ім'я патріотичних цілей пішла на співпрацю з комуністами.

Ця нова акція Москви не повинна заскочити українців, що перебувають поза межами впливу Советів. Кожний з нас мусить усвідомити, що удар по Царгородському Патріархаті є ударом і по УАП Церкві.

Насамперед треба перебудувати внутрішнє життя нашої Церкви на еміграції, щоб вона заняла перше чільне місце, щоб старе гасло, — наше взовольє — за віру, народ і свободу — набрало знову питомої української ознаки, бо Українська Пра-

ВІД РЕДАКЦІЇ

З огляду на безліч листів, які надходять до редакції в справах УАПЦ на еміграції, нижче, як документ, що відповідає, поглядам редакції в цій питанні, містимо лист з дня 16 жовтня 1947 р. Архидієєсапа Іоанна Теодоровича, Голови Української Православної Церкви в Америці до Церковної Ради в Ашаффенбурзі.

Вельмишановні Брати, Члени Української Православної Церковної Ради!

З усіх тих численних повідомлень, які я від вас отримував, із змісту меморандумів, які ви подали існуючій тепер вищій ієрархії УАПЦеркви на еміграції і, нарешті, з факту скликання Вами 1-го Церковного З'їзду Автокефалістів-Соборноправників, що відбувся 25-26 серпня п. р. в Ашаффенбурзі і обрав Українську Православну Церковну Раду — та рішив просити мене взяти Ваш рух під мій архипастірський покров,

з усіх цих проявів Вашої церковно-народної активності мені ясно одне: Ви невдоволені і не миритеся з сучасними рисами УАПЦеркви. Ті риси теперішнього її характеру, на Вашу думку, не відповідають правдивій, в Вашому розумінні, ідеології та практиці церковного діяння, які Укр. Авток. Правосл. Церква мусила б мати.

Втім я охоче міг би, після певної дбайливої аналізи, погодитися з Вами. Я, однак, з так поставленого факту роблю інші висновки, ніж Ви, висновки-дороговкази дальших слідувань. Мої висновки-дороговкази такі:

1. Українська Автокефальна Православна Церква, повністю втілюючи в її житті, в її ідеології та практиці споконвічні ідеали нашого народу, ідеали висоти духовного проводу Церкви, ідеали соборно-всецерковного діяння, така Українська Автокефальна Православна Церква є цілком наших устремлінь, є мрія наших кожноточасних прагнень. Вона повністю може бути здійснена лише на нашій рідній землі і в атмосфері повної свободи для віри самої і для діяння віруючих.

2. УАПЦ формації 1942 року, можливо, многими її рисами не відповідає нашим розумінням правдивої Української Автокефальної Православної Церкви. Її дійсно може бракувати внутрішнього соборно-церковного визнання од віруючого громадянства. Вона є дитина свого часу і його умови. Вона не могла провести в життя те, на що умовини війни і німецьких на-

сильств не дозволяли. В ній навіть тепер часово може проявлятися дух автократизму, дух, чужий віковим традиціям Української Православної Церкви, яка все прагнула спертися на широкі круги віруючих і в їх розуміннях шукати авторитету її узаконень і діяння.

3. УАПЦ формації 1921 року є дійсно творіння волі і серця нашого народу, але сама ця воля нашого народу, саме його серце обставинами ворожости московського єпископату на Україні, обставинами більшовицького панування за перших років гонінь та терору була поставлена в умовини несприяті свобідному проявленню віковичних духових цінностей нашого народу. З того, що воля і серце нашого народу утворили в 1921 році, багато з того не було свобідним проявом нашої багатоточкової української церковности, а проявом під примусом тодішніх обставин. До таких проявів з примусу, а не свобідним рішенням, треба віднести самий акт поновлення нашої ієрархії, акт, що описав став „п'ятою Ахілла“, болючим місцем, яке все потребувало оборони, а не було місцем опертя, що дає певність стояння, не потребує жодних підпор.

До таких проявів з примусу, проявів, що не витікають природно з попередніх процесів нашої церковної історії, треба віднести і деякі ухвалені тоді канони. Їх вимагала тодішня атмосфера умови та настроїв, атмосфера наднесена і втворена не українським середовищем, а впливами поза ним, впливами ворожими.

4. З поданого ясно, що як і УАПЦ 1942 р., так і УАПЦ 1921 р. мають свої дефекти і не можуть прийматися як довершені втілення ідеї дійсної Української Автокефальної Православної Церкви. Вона, ця правдива УАПЦерква і тепер перед нами, як мрія, як ідеал до наближення. Наш обов'язок прагнути доходити здійснення цього ідеалу.

5. Так доходити поступово до утворення дійсної Української, всіма ознаками, Церкви, ми можемо лише спільно, а не роздвоєною волею. Група, які беруться боронити лише УАПЦ 42 чи то УАПЦ 21 р. і таким чином спричиняють розкол, такі групи не вчинають доброї послуги своїй Нації і Церкві, які й без цих додаткових розколів тепер нещасні.

6. Поза цими всіма міркуваннями я ще потребую вказати на реальні потреби Церкви в Америці, на чолі якої я стою. Тут ми також маємо важкі проблеми, це є проблеми ліквідації наших тутешніх, колишніх розламів. Тут до цього йде. Інтереси нашої Церкви в США і Канаді рішучо виключають мою згоду очолити Вашу акцію, яка окрім болючого чергового розколу, нічого іншого не пророчить.

З наведених вище мотивів я не вважаю за можливе стати на чолі започаткованого вами руху. Навпаки: опираючись в цю мить на всю вагу дорученого мені Церквою авторитету, я молю Вас, Брати й Сестри, Пасторій Діти Рідної мені Церкви, не творити нового розламу, а будучи в Церкві, разом з нею доходити, крок за кроком, до всього того вимріяного і святого, що ми хочемо бачити в нашій Рідній Церкві.

Боже благословення нехай буде над Вами.

Ваш з любовію

Іоанн Теодорович
Архидієєсапа

ВІРНИЙ.

Вони вчили мене зради

(Закінчення з 3-ї стор.)

інші люди. Дивись, вони дали волю всім напям на терені Советського Союзу. Вони скасували капіталістичну експлуатацію. Люди там щасливі тепер.

Мати похитала головою. — Ти певно знаєш, що ми покинули нашу батьківщину під тиском москалів та поляків, що гнобили нашу батьківщину протягом століть. Ми приїхали до Канади і знайшли тут волю і право на життя. Ти знаєш, що тут кожний громадянин має право вільно критикувати свій уряд до прем'єра включно і не несе за те жадного покарання. Така свобода є найдорожчою в світі. Я думаю, що не гарно підривати такий устрій, який дав нам стільки можливостей. Ти підростаєш, ти маєш силу й енергію, ти можеш згодом стати багатим і поважним громадянином. Стій на своїй старій дорозі до добробуту і я буду молитися Богові, щоб він тобі допоміг.

Я був зворушений словами неньки, проте мав переконання, що я нічого поганого не збираюся робити. Я став думати, як би залишити рідну оселю, не тому, що я не по-

годжувався з ненькою, а тому, що відчував щораз дужче потребу у власних експериментах над життям і на практиці вивчити всі „соціальні проблеми“.

Мати не зробила жадного жесту, щоб мене утримати від мого наміру. Вона лише взяла у мене слово, що я тижнево буду відвідувати церкву. Після того вона збрала мої речі і відпустила мене геть. Так, як це могла зробити лише добра мати. Я хутко влаштувався у Вінніпегу на працю тєсл із заробітком 40 центів на годину і став пристосовуватися до тяжкої фізичної праці. Я не мав жадних неприємностей від свого роботодавця, старого поважного англієця, що більш над усім цинив свій фах.

У вільні години я відвідував музичні гуртки і записався до місцевої бібліотеки. Суботи та неділі я здебільша проводив у „Храмі Української Праці“, де завжди цілими днями бувала цікава програма. Іноді я відвідував митинги Незалежної Робочої Партії, де чув промови Вудворса, і одного разу ледве не вступив до його партії.

Д-р Ст. БАРАН

Західно-українські землі в 1918 — 1939 рр.

1). До 1914 р. українські етнографічні землі входили в склад трьох держав: властивий материк до північної Росії, Галичина і Буковина до Австрії і Закарпаття до Угорщини. Широко розвеші національно-культурні і політичні можливості мали тільки Галичина і Буковина і вони їх майже підком використали, будучи довгий час, зокрема Львів, осередком загальноукраїнського національного життя. Росія на практиці держалася засади, що українського народу не було, нема і не може бути. Але й там наше національне життя не замерло і після 1905 р. почало доволі скоро відроджуватися, з винятком політичної діяльності, яку самодержавний режим постійно сприявав. Трагічною і здавалося безвихідною була доля українського Закарпаття під владою малярів.

Розгром Росії та Австро-Угорщини наприкінці першої світової війни з ліквідацією російського царату приніс основні зміни для всієї території українського народу. Центральна Рада в Києві третім Універсалом від 20-го лист. 1917 р. проголосила державну незалежність українських етнографічних земель в Росії, запроєктовану ще в союзі з майбутньою несовєтською Росією. Шостим четвертим Універсалом в Києві від 22 січня 1918 р. проголошено повну незалежність і суверенність Української Народної Республіки — вже без будь-якого союзу — федерації з Московщиною, яка і під советською зіркою продовжувала відносно України давню царську загарбницьку політику. Центральні держави — Австро-Угорщина і Німеччина та їх два воєнні союзники — Болгарія і Туреччина Берестейським договором 9-го лютого 1918 р. визнали цю незалежність і суверенність УНР та визначили її західні і північно-західні кордони. Договір між УНР і советською Московщиною мав визначити східні і північно-східні границі. До цього не дійшло і Совети пішли війною проти УНР, що після завязаних боїв закінчилася кінцем окупацією території УНР більшовиками.

Українські землі Австро-Угорщини у згаданому Берестейському договорі не ввійшли в склад УНР. Тоді заключено там тільки таємний договір між Австро-Угорщиною і УНР, на основі якого Австрія зобов'язалася створити з українських частин Галичини і Буковини окремий коронний край з окремим сеймом у Львові і окремою адміністрацією, тобто надати їм повну національно-територіальну автономію. Таким чином мало бути здійснене основне домагання Головної Руської Ради з 1848 р. Але Австрія його не здійснила під натиском поляків, і Австро-Угорщина, єдина з чотирьох сигнатарів, не ратифікувала Берестейського договору. У вересні 1918 р. вже помітний був початок повного розвалу Австро-Угорщини і її численні народи готувались перейти владу на своїх етнічних територіях. Готувалися й українці і на 18 жовтня 1918 р. сходили до Львова свою Конституанту з українських представників австрійської Державної Ради та галицького і буковинського краєвих соювів і трьох делегатів від кожної української політичної партії. Конституанта оформилася 19. X. 1918 р. як Національна Рада з законодавчими завданнями, а 1 листоп. 1918 р. перейняла владу і 9. XI. 1918 р. створила уряд під назвою Державного Секретаріату під проводом д-ра Костя Левцького. Національна Рада, у якій проводі з 19. X. станув д-р Євген Петрушевич, голова дотеперішньої української парламентарної репрезентації в Відні,

законом від 13. XI. 1918 р. оформила правну нову державу під назвою „Західно-Українська Народна Республіка“, її територією були українська частина Галичини, Буковина і Закарпаття, з державним гербом і державним прапором. Конституанта у Львові не проголосила злуки з гетьманською Українською Державою з огляду на неясне політичне становище цієї держави і на підготовлюваний там переворот. Шостим 3. I. 1919 р. Національна Рада в Станіславові проголосила про злуку в Соборну Українську Народну Республіку, але покищо залишилося надалі два окремі уряди і дві окремі армії. Фактично до реальної злуки не дійшло, бо незабаром українські землі опинилися під ворожою окупацією. Львівські поляки 2. XI. 1918 р. розпочали збройне повстання проти української влади. За ними незабаром станула ціла Польща і 21. XI. 1918 р. польські війська зайняли Львів, а уряд ЗУНР втік до Тарнополя, а звідси з кінцем 1918 р. до Станіславова. Розгорілася кривава польсько-українська війна. Виступили і румуни, румунські війська 11. XI. 1918 р. окупували збройно українські повіті Буковини. УГА довго здержувала наступ поляків, але в половині липня 1919 р. перейшла з урядом Збруча на Наддніпрянщину, не вдержавши натиску зміщеної дивізії ген. Галлера польської армії і маючи на увазі боротися разом з наддніпрянською армією проти більшовиків. Перед переходом Збруча Національна Рада і уряд 30 УНР склали свої повноваження в руки Євгена Петрушевича і він як диктатор, обняв владу, що її виконував при допомозі своїх уповноважених аж до ліквідації цього уряду після вирішення в користь Польщі справи Східньої Галичини 15. III. 1923 р. Радою Амбасадорів у Парижі.

По переході Збруча уряд Петрушевича осів у Кам'яні-Подільському, де була Директорія УНР під проводом Гол. Отамана С. Петлюри та уряд УНР. До Директорії входив також і диктатор Петрушевич, як репрезентант західньої області УНР — такою була назва ЗУНР після акту злуки від 22. I. 1919 р. Проте Є. Петрушевич майже не брав участі в працях Директорії. Спільними силами УГА і армії УНР відкинуто більшовицькі війська від Збруча аж до Києва, який зайнято 31. 8. 1919 р. Проте на Київ ще того дня зробили наступ

Пресова конференція в Карльсруе

За ініціативою Обласної Управи СУЖ відбулася дня 13. 1. 1948 в Карльсруе пресова конференція, завданням якої було подати німецьким журналістам, що діють на терені Бадену (американ. й француз.) певні інформації та продискутувати проблеми української еміграції.

Конференцію, що проходила під гаслом „Україна сьогодні“, відкрив ред. А. Курдидик. В президії заняв місце як предсідник: відомий український діяч д-р Лев Ганкевич, два німецькі журналісти, заступник голови СУЖ полк. Данько, український проф. д-р Я. Рудницький та два члени української Повстанської Армії, що недавно опинилися на цьому терені. В конференції взяло участь понад 45 осіб, з того 20 німецьких гостей, між ними видавці, головні редактори та відпоручники ДЕНА.

З першою доповіддю виступив д-р Ганкевич, що подав перегляд українських визвольних змагань

добровольці ген. Денікіна і зайняли його. Під натиском більшовиків і денікінців українській армії, десятикватирі тифом, вступали назад в напрямку Збруча, на якому стояла польська армія. В Кам'яні-Подільському 15. XI. 1919 р. наступила повна катастрофа. Польська армія перейшла Збруч і зайняла Кам'янець-Под. і частину Поділля. Диктатор Петрушевич з своїм урядом втік до Відня, УГА пішла на схід, перейшовши на сторону Денікіна, після більшовиків, з якими в квітні 1920 р. зірвала і на фронті перейшла на польську сторону, попавши в польський полон. Травневий похід Пилсуського в 1920 р. на Київ був тільки епізод. Польща, вигравши війну з більшовиками, заключила в жовтні 1920 р. з ними перемир'я, а в березні 1921 р. мар у Разі. Армія УНР, що боролася по стороні поляків, перейшла в жовтні 1920 р. Збруч до окупованої поляками Галичини. Тут її роззброєно й інтерновано в таборах. Якийсь час уряд УНР був у Тарнові, а голова Директорії С. Петлюра у Варшаві разом з дипломатичною місією УНР. За Ризьким договором зліквідовано і ті установи. На заході Європи опинилася численна українська військово-політична еміграція.

Ризький договір з 1921 р. між Польщею і Советами був свого роду повторенням Андрусівського договору з 1667 р. Польща і Москва знову розділили між собою українські землі. Під Польщею опинилися Зах. Волинь із Зах. Поліссям, Холмщина і Підляшшя. Східня Галичина була покищо тільки у польській окупації і шостим 15 березня 1923 р. Рада Амбасадорів у Парижі признала її за складову частину Польщі. Тих польських посягань на зах. укр. землі не змінили зовсім протести делегації УНР і ЗОУНР перед Мірною Конференцією чи пак пізніше перед Радою Амбасадорів у Парижі та Лігою Націй у Женеві. Положення не змінило й те, що укр. населення чинно ставило спротив обом окупантам.

Вповні національно-освідомлена і дуже активна була тільки Галичина ще з австрійських часів і вона ставила цілий час зорганізований опір польській владі. Півн.-зах. землі були національно ще мало свідомі і тут Польща поведла відразу повне винародовлення українського елемента, особливо на Поліссі і Холмщині з Підляшшям. Повела теж і колонізацію тих земель на більшій розміри.

від 1917 року, подав образки нашого життя під 4-ма займанцями та казав на культурно-політичні осягнення українців до сьогодні. В рефераті „Українська еміграція“ ред. Курдидик подав перегляд праці українських установ та організацій на скитальщині, підкреслюючи моменти зв'язку з іншими національностями. В ході дискусій вказано на позитивну роль в цьому напрямі українського студентства, що має найбільшу змогу в чужинських університетах закріплювати зв'язок, вияснювати чужинцям наші проблеми й тим виповняти програму останніх десятиліть.

Черговий, третій реферат виголосив проф. Я. Рудницький про наукові й культурні досягнення укр. еміграції.

По спільному обіді відбулася друга частина конференції. З ширшою доповіддю виступив ред. Г. Которович про „Розвиток української преси на еміграції“, головою в трьох зонах Німеччини. Накресливши сьо-

Хочу відповісти!

Друкуємо першу з черги спробу відповідей на питання, поставлені дописом Столиченка „Ми б хотіли!“ (Див. „У. В.“ ч. 7). Повіщо маємо спробу відповісти на перших п'ять питань. Очевидно, незабаром будуть відповіді й на решту питань. Для пригадки автор подає початок кожного запитання. Редакція.

1. Що таке легітимність уряду?

Відп. Легітимність (від латинського слова лекс, легіс — закон) нашою мовою буде — законність. Отже легітимний уряд — законний уряд, що дістав владу з рук правно обраних представників народу на всій дотичній території. В сучасній практиці культурного світу — це уряди, що їх вибило парламентська більшість на доручення голови держави — президента чи короля, якщо в якійсь країні уряд повалено в наслідок і шляхом революції, то постає так званий Тимчасовий уряд, який керує країною, спираючись на волю революційного активу даного народу, не маючи по суті правних меж. Але ж це не мусить тривати довго. Першочергове завдання Тимчасового уряду полягає в організації нових виборів до Всеукраїнських Установчих Зборів, які ухвалюють основи закону керування країною — тобто Конституцію держави і творять з своєї парламентської більшості новий, вже „легітимний“ уряд. Його персональний склад здебільшого становлять члени Тимчасового уряду, але вони вже мають „легітимність“ — potwierдження від всенародного парламенту яко виразника волі народу. Отже легітимність уряду нині конкретно означає, що він дістав свої повноваження владі від обраних шляхом всенародних виборів депутатів — посланців народу.

2. Що зветься еміграційним урядом — чи той, що створений на еміграції, чи той, що вийшов на еміграцію з рідної землі?

Відп. Насамперед, розуміється, той, що вийшов на еміграцію з рідної землі, тобто той, що був законно обраний на батьківщині. В особовому складі його можуть з бігом часу заходити ті чи інші зміни, але основа його, тобто носій верховної влади в особі президента чи короля, мусить залишатися незмінною і спиратися на конституцію, вироблену й ухвалену на рідній землі. Всякі інші „уряди“, що мають своїм початком виключно еміграційне середовище, можуть претендувати на що завгодно, тільки не на легітимність.

3. Чи були в світі випадки, з іншими націями, коли на еміграції знаходилося кілька урядів одної й тої самої нації чи країни?

Відп. Треба розрізняти справді уряд, що хоч обставинами політичної боротьби змушений був вийти на еміграцію, але праву силу (отже ту саму легітимність) зберігає, втративши лише владу фактичну, від всляких претендентів на уряд. Останніх на еміграції

у різних народів буває по декілька і українці в даному випадку не становлять винятку — згадаємо хоча б для прикладу еспанську еміграцію: вона має демократичний уряд (недавно реорганізований) і монархічний „державний центр“, що домагається відновлення в Еспанії правління короля. Російська еміграція мала і має також декілька претендентів на „уряд“, на владу в „Російській імперії“. Постають такі еміграційні „уряди“ тим подешевше, що загально певна частина громадянства на еміграції майже завжди втрачає відчуття реальності, життєвої дійсності щодо своєї батьківщини і поринає в світ ілюзій, приймаючи свої мрії й бажання за реальну дійсність.

4. Які права і обов'язки має еміграційний уряд в площині співпраці з політичними силами своєї країни?

Відп. Очевидно, що йдеться про еміграційний уряд справжній, легітимний, бо про права і обов'язки всеможливих претендентів на державну владу годі говорити. Отже практична співпраця еміграційного уряду з політичними чинниками на батьківщині здебільшого унеможливлена окупантом-наслідником; співпраця тому мусить в площині практичної обмежитися до політичних чинників еміграційних. Проте ніяка підтримка цих еміграційних чинників не може замінити для еміграційного уряду основного і головного його джерела влади — мандату, одержаного від свого народу на рідній землі. Тому можна сказати, що не стільки еміграційний уряд заінтересований політично спиратися на політичну еміграційну громадськість, скільки навпаки — ця громадськість у власному інтересі, щоб мати потрібне державно-політичне обличчя, мусить підтримувати свій уряд. Саме це буде найкраще свідчити про життєвість еміграції і вірність її своїм ідеям та взятій на себе ролі — ролі збірного живого протесту проти нелюдського політичного режиму на рідних землях.

5. На питання про політичні організації або партії — чи мусять вони мати ясно окреслену програму? — можемо відповісти, що, звичайно, так, але не слід забувати й того, що ми сказали, говорячи про еміграційні „уряди“ — тобто слід пам'ятати, що на еміграції люди, будучи відірвані від рідного ґрунту, часто хворіють на „маніловщину“, будують повітряні замки і через це годі знайти у них ясно окреслені програми та ще в усіх ділянках життя.

А. Ю.

годніший стан нашої преси, він вказав на ідеологічні розбіжності української еміграції та подав причину існування двох українських журналістичних об'єднань. Далі спинився головню на відношенні німецької преси до українських справ, особливо до проблем української еміграції. Він категорично відкинув тенденційні твердження деяких німецьких політиків та журналістів, що приписують нераз втікачам, в тому числі й нашим скитальцям, причини тяжкої господарської кризи в Німеччині. Ред. Которович з властивим йому гумором зазначив, що навіть чорний ринок, який нібито є продуктом чужинців, не був би можливий без німців. Особливо відкинув прелегент жалогідний спосіб вироблення негативної оцінки шля-

хом злісних вигадок, звичайно, за агентурою червоного Кремля, нібито в скитальських таборах є фашисти та колаборанти.

Далі ред. Которович звернувся німецьким журналістам увагу, що УПА, про яку недавно заговорив увесь світ, є українською визвольною армією, яка стоїть на сторожі вічної Правди українського народу, і тому неправдиві й тенденційні твердження деяких часописів про людський склад і діяльність УПА з обуренням відкидає вся укр. еміграція. В цьому напрямі звернено увагу на відкритий лист СУЖ до всіх редакцій.

З приводу цієї доповіді вив'язалася особливо жива дискусія. Німецькі журналісти живо цікавилися (Далі на 6-й стор.)

СПОРТ

Спорт із світу

Лондонська футбольна дружина "Арсенал" дістала запрошення на турне по північній Америці.

Франція відмовилась послати свою дружину на розігри олімпійської першости в хокеї на льоду. Мотивом є брак швейцарських франків і добрих аматорів, що давало б надію на успіх в першости.

Данія зголосила свою футбольну дружину до світової олімпійської першости в футболі, що відбудеться 1948 р. на олімпіяді в Лондоні.

В Калькутті (Індія) на розіграх першости Індії з тенісу перемогу і титул майстра Індії здобув шведський тенісист Бергелін, що у фіналі виграв у індуса Суманій Місра.

Світовий рекорд на 100 м кролем 55,8 сек., що його встановив Алекс Яві—(Франція), не визнаний американським генеральним секретарем світового плавацького союзу "Фіна", бо нібито цей час був досягнений, завдяки передчасному старту. Французький плавацький союз настоює на тому, що рекорд встановлено правильно.

Серед учасників 5-ої зимової олімпіади, що відбудеться в Сант-Моріці (Швейцарія), візьмуть участь також три країни-новачки, що до цього часу участі в зимових олімпіадах не брали, це Данія, Ісландія та Корея.

Аргентинська футбольна команда виграла у себе вдома у дружини Уругваю, колишнього чемпіона світу, з рахунком 3 : 1.

У грі в теніс збірна Іспанії перемогла англійську дружину з рахунком 7 : 3.

Польща і Малярщина зремісували в боксерських змаганнях. Вислід 8 : 8.

Жак Крамер—Вімблдонський першун, що недавно перейшов до кола професіоналів, програв перші свої дві зустрічі з чемпіоном світу (професіоналом) Боббі Ріггом. Третя зустріч, що відбулася в Клевленді, закінчилася рахунком 6 : 4 на користь Жака Крамера. Перші свої два програші Ріггові в Пітсбургі і Нью-Йорку пояснює Крамер поганою видимістю.

Советські штангісти встановили два нові світові рекорди. Матчев в півсередній вазі в поштовху лівою рукою 106 кгр. Попов в вазі пера поштовху правою 97, 5 кгр.

Першість і звання майстра Європи у фігурному ковзанні на льоду здобула чемпіонка світу, канадійка Барбара Анна Скотт. Змагання відбулися в Празі на зимовому стадіоні і зібрали багато тисяч глядачів. Кожна велика спортова подія пішло зміною обличчя міста на той день. Так було і в Празі. Тут зібралися представники Англії, Канади, Австрії, Швейцарії, Малярщини та багатьох інших країн. Квитки, що були в передпрода-

жі розполінені за два тижні раніше, перепродувалися за астрономічними цінами. Сам президент республіки Бенеш прибув з дружиною на стадіон, виявляючи цим свою прихильність до спорту, який є одним з найкращих способів порозуміння народів між собою. Змагання пройшли з великим успіхом. Як і передбачалося, першість і титул майстра Європи здобула канадійка Барбара Анна Скотт, що є чемпіонкою світу 1947 року. На друге місце несподівано вийшла австрійська змагунка Ева Павлік.

- Виследи змагань:
- 1. Майстер Європи Барбара Анна Скотт (Канада) 181, 60 пунктів.
  - 2. Ева Павлік (Австрія) 177, 03 пункти.
  - 3. Вранова (Чехо-Словаччина) 174, 42 пункти.
  - 4. Неколова (Чехо-Словаччина) 173, 79 пункти.
  - 5. Альтвег (Англія) 169, 75 пункти.

Сов. Союз хоче взяти участь в Лондонській олімпіаді. Як заявляє Роберт Кінгут, один з представників американського олімпійського комітету, Сов. Союз подав заяву про допущення його до Лондонських олімпійських ігор. В цій заяві Совети ставлять умови: призначення російської мови офіційною судейською мовою, прийняття російського представника до членів олімпійського Комітету та заборону прийняття участі в олімпіаді представникам так зв. фашистських держав. Советська заява розглядається міжнародним олімпійським Комітетом.

Міжнародний турнір столової сітквки

УСТ "Пролом" в Ашаффенбурзі зорганізував імпозантну спортову імпрезу, влаштувавши в днях 10, 11 і 12 січня 1948 міжнародний турнір столової сітквки на першість Ашаффенбургу, в якому взяло участь 53 особи, що розіграли між собою 118 ігор. До змагань зголосилися: 1) Німці (Турнферайн-Ашаффенбург) — 10 мужчин, 3 жінки, 2) естонці — 7 мужчин, 2 жінки, 3) українці з 4-х таборів Ашаффенбургу, члени клубів "Пролом", "Запоріжжя", "Черник" — 26 мужчин, 5 жінок.

Змагання було розіграно в таких групах: Індивідуальні змагання за першість в категорії I жінок (10 змагунок), II юніорів (19 змагунок), III змагунок (24 змагунок). За системою "мінус два", а крім того, окремо розіграно змагання в чоловічих подвійних іграх (12 "деблів") та в мішаній грі (8 "мікотів") за системою "мінус 1".

В категорії жінок перші місця

зайняли: 1. Паераід (ест.), 2. Дачишин ("Пролом"), 3. Крамер (німк.). В категорії юніорів: 1 місце — Адамсон (ест.), 2 — Хухрай, 3 — Кахній В. (обидва — "Черник"). В категорії змагунок: 1 місце — Стегницький Марко, 2 — інж. Михайлів В. (обидва — "Запор ж."), 3 — Карія (ест.).

В чоловічих деблях: 1 — Стегницький, інж. Михайлів, 2 — Фукс, Віслер (німці), 3 — Горський, Губенко ("Пролом", Запоріжжя"). В "мікетах" 1-е місце — Бреннер, Фукс (німці), 2 — Кеца, Адамсон (естонці), 3 — Крамер, Віслер (німці).

На закінчення змагань всі змагунки та змагуни, що здобули перші три місця, дістали гарні премії. Всі учасники, що не осягнули перших точкованих місць, мали добру нагоду пройти гарний тренінг та побачити багато сетів клясичної гри. Турнір викликав велике зацікавлення серед присутньої різнонаціональної публіки.

М. Н. - ЙІ.

На олімпіаді 1948 року візьмуть участь представники 51 держави. Це буде найбільша кількість держав-учасників на другій олімпіаді. Досі найбільшу кількість учасників показала берлінська олімпіада 1936 року, де брали участь 50 держав.

В лютому 1948 року в Англії відбудеться змагання на першість світу з пінг-понгу. В Англії цей вид спорту користується популярністю. Найкращим показником

розвитку цього виду спорту є 4000 клубів і 70.000 гравців, що регулярно займаються в цих клубах.

18,7 мільйонів франків виплатив бельгійський велосипедний союз переможцям як премії на 3.800 змаганнях, що відбулися 1947 р. в Бельгії

Змагання боксерів-аматорів на першість Європи, що відбуваються щодав року, відбудуться 1949 року в Норвегії.

Археологічні дослідження на Україні в 1947 р. (Зведення коротких газетних повідомлень)

За тими відомостями, що їх друкувала преса, року 1947 на Україні відбулася досить поживлена археологічна робота. Так, наприклад, "Правда України" — орган ЦК КП/бУ і Верховної Ради та Ради міністрів УРСР у ч. 159 за 1. VIII. 47 надрукувала таку замітку:

Сорок археологічних експедицій

Інститут археології Академії Наук УРСР спрямував до кількох областей республіки наукові експедиції по вивченню пам'яток старовини. У Кіровоградській області приступила до роботи експедиція по вивченню скитських пам'яток.

Проводяться дослідження одного з найстаровинніших "руських городів" — Чернігова.

Експедицією для дослідження пам'яток Києва керує дійсний член Академії Наук УРСР П. П. Єфименко. Цього (1947) року Інститут організує всього 40 археологічних експедицій. Деякі з них будуть працювати спільно з Інститутом історії матеріальної культури ім. Марра Академії Наук СССР.

Українська газета "Свобода", що видається в Нью-Йорку, у ч.

248 за 24. X. 47 за советськими джерелами надрукувала таке повідомлення:

На так званому Салтівському (в газеті помилково надруковано: «Савківському») могильникові, за 40 км від Харкова, веде розкопки археологічна експедиція Інституту археології УАН та Харківського університету. Знайдено сліди старовинних селищ жителів України, розкрито 24 катакомби-печери, що в них були старі монети, посуд, прикраси та предмети шоденного вжитку.

Нарешті, наша емігрантська газета "Наше Життя" ч. 48 за 22. XII. 1947 р. під наголовком "Вісті з України" надрукувала таке повідомлення, взяте, очевидно, з советської преси:

У Миколаєві закінчила свої праці археологічна комісія під керівництвом проф. Лобіва. Відкрито залишки двох будинків з другого століття перед Христом, знайдено 4.000 різних античних предметів і 1.500 монет.

Навіть ці короткі повідомлення вражають нас широким розмахом дослідницької роботи на ділянці

археологічній. Видко, специфічні "советські" умови, що їх створено в "суверенній" УРСР для дослідників минулого України, такі, що історик, аби не полатати собі ніг, воліє залазити в історію "перелісторії", аніж топтати небезпечну стежку Грушевського, Слабченка, Барвінського, Горбаня, Таранушенка, Мірза-Авак'яна, Крип'якевича, Кордуби і багатьох, багатьох інших нешасливців...

З цих повідомлень, на жаль, не видно, куди ж мали потрапити і потрапили найцінніші знахідки цих археологічних розшукувачів — чи до музеїв України, чи то до Москви й Ленінграду?..

Не відомо також, як використано і чи буде використано наукові наслідки цих досліджень. Характерно тільки, що "Правда України" — орган уряду "самостійної й суверенної УРСР", видаваний російською мовою, мабуть, не випадково підкреслює, що Чернігов є найстаріший із "руських городів"... 25. XII. 1947. Дм. С.-вій.

Повідомлення

"Комісія Допомоги Українському Студентству" (КОДУС) повідомляє, що можна вже вносити прохання про удрення або продовження стипендій на літній семестр 1948. Нові прохання повинні мати усі нормальні прилоги, між іншим життєві, анкетний листок, з рекомендацією Студентської Громади, посвідку про впис на літній семестр, посвідки про поступу в науці в попередньому семестрі й посвідку — чи прохач живе в таборі й має звідти або зіншого боку якунебудь допомогу. До прохачів в справі продовження стипендій належить додати тільки посвідку про впис на високу школу, посвідки про поступу в науці й посвідку про зміну в матеріальнім положенні. Прохання належить вносити виключно через дотичні Філії й Представництва КОДУС-у за посередництвом своїх українських студентських громад.

За "Комісією Допомоги Українському Студентству":

Голова: Проф. Др. П. Кузеля
Секретар: Проф. Т. Волошин

РОЗШУКИ

— Трофименко Галину, Людмилу Оксану розшукують родичі. Писати на "Українські Вісті". 36—16

— Микола Приходько розшукує своїх родичів: Антона, Марію, Володимира, Павла. Відомості подавати на "Українські Вісті". 215—4

— Великопольського Мирослава, народж. 21 року, Вільховського Афанація, Набоку Григорія, Швидкого Макара, Єреська Миколу. Зголошуватись на "Українські Вісті". 207—4

— Сестру Лиду Мінаєву, куму Пашу (останньо Фовштетт) пошукує Марія, знайом, рідні (Великоянісольський р-н). Писати на Kornberg, Küppel 29, Krs. Rotenburg, Hessen. 2

— Анна Пристянська розшукує сестру Бохню Марію з села Заболотні коло Бродів. Писати: 1403 W. Jore Street, Fort William, Ont., Canada. 253—2

— Діско Нестора, Ванду, Ніну і Юру розшукують родичі Писати: Frau Tamara Besinque, (14b) Brochenzell, Post Meckenbeuren, Kreis Tettnang. 252—2

— Сташкевич Ст. пошукує брата Р. та знайомих. Адреса: 78 P.O.W. (W), Camp High, Garrett Braintree, Essex (Great Britain). 249—3

— Томків Георг пошукує своїх родичів та знайомих: дружину — Томків Ксеїню, дочку — Томків Валентину, матір — Томків Наталію; знайомих: Ферстер Юзефу, Геню, та Катю. Писати: "Українські Вісті".

— Рідного брата Василя Ковальчука, народж. с. Королівці, пов. Товмач, вой. Станіславів, що знаходився в час війни 1944 р. на Чехо-Словаччині — Артемія Газдишина. Писати: Артемія Газдишин (23) Delmenhorst, Lager Weserflug DP-Camp. 245—1

— Сина Михайла Газдишина, що знаходився в 1944 р. в дивізії Галичина — Михайло Ковальчук. Писати: Delmenhorst, Lager Weserflug, DP-Camp. 245a—1

— Степан Сокаревич пошукує Святелик Константина і Леоніда Чепурду.

— Сина Гончаренка Григорія нар. 1925 р. — Чахова Марія. Писати: Tschachowa Marija, Lager Korügen, (24b) Post Heikendorf über Kiel. 246—2

— Кривонос Михайло рідних і знайомих: Моголю Кирила, Нікітенка Якова, Лисичу Федора, Мурата Андрія, Кривоноса Василя. Писати: Müpchen - Schleißheim Tim PCIRO 1066. 247—4

— Розшукую Полегешку Володимира, Полегешку Миколу, Девисенка Михайла, Ширяя Володимира, Багатюка Івана, Скибу Михайла. Писати: Адмін. "Укр. Вісті". 254—2

— Своїх пресових співробітників і товаришів з Старо-Костянтинівки і околиць прошу відукнутись на "Українські Вісті" для Старо-Костянтинівки. 255—2

— Черлешку Марію, Чиримисіну Файну, Токарева Степана, Поліщук Таїсу розшукує Малій Гаврило. Писати на "Українські Вісті". 255—3

— Ілюк Марію з Окна, пов. Чернівці-Буковина пошукує Цоппа Василь. Писати: Delmenhorst, Eriedenstraße 44. 256—1

— Козачинського Миколу, народж. 1918 р.; Шевченка Івана, нар. 1918 р.; Шевченко Параску, нар. 1920 р. шукає Кобель Іван. Писати: Stroj Muckola, Pforzheim, Ukr. Lager, Bl. I. 257—2

— Строя Миколу шукає батько Писати: Pforzheim, Ukr. Lager, Bl. I. 257—2

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В КАРЛЬСРУЕ

(Закінчення з 5-ї стор.)

нашою проблемою й особливо підкресливали важливість круглого стола для спільного обговорення нераз і дуже болючих проблем. Гості зазначили, що причина негативного звітування в нім, пресі — незнання порушуваної проблеми і тому робиться кривду українській еміграції нераз несвідомо.

Сотв. Жуківський подав історичний нарис повстання УПА та її дії під час німецької та советської окупації. Особливо сенсацією конференції була присутність двох членів героїчної УПА, що в найтяжчих обставинах піднесла гордо український прапор та прятягла увагу світу. На зверненні до них різні за-

тавня присутні члени УПА відповідали річево, як і годиться українському воюючому: УПА — це українська армія, вільна від впливу якоїнебудь партії. УПА керує Генеральний Штаб, що має найбільше завдання — захищати свободу українського народу.

Конференція в Карльсруе показала, що в нім. журналістві у великій мірі є добра воля правдиво інформувати німецького читача про нас, але для того треба зусилля й праці українських робітників пера, щоб нашу проблему об'єктивно висвітлювали, і треба певних матеріальних засобів, що їх мусліво б ваділяти наше ЦПУЕ. М. П.

Видавничі Спілка "УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ" РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невмічених дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion «Ukrainische Wiste» Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блюк "А" від 8—12 год. щоденно, крім суботи

Authorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 383.7 — GEC — ACO — 14. July 1947

Druck: Ukrainische Zeitung, Neu-Ulm, Ludwigstraße 10